

NOWA GAZETA ŁÓDZKA

Wychodzi codziennie po południu, oprócz niedziel i świąt uroczystych.

W soboty z dodatkami ilustrowanymi dla prenumeratorów.

Egzemplarz pojedynczy 3 kop.

Na stacjach kolejowych 5 kop.

Prenumerata w Łodzi wynosi:

Rocznie 6 rb., półrocznie 3 rb., kwartalnie 1 rb 50 kop., miesięcznie 50 kop.
Za odosłanie do domu 10 kop. miesięcznie.
Zagranicą miesięcznie rb. 1.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów w sprawach redakcyjnych od 9 do 1 w redakcji — Widzewska 106a. i od 7 do 8 w administracji ulica Przejazd 1.

Redakcja ulica Widzewska nr. 106a (Telefonu Nr. 20-22). Administracja — Przejazd nr. 1 (Telefon 20-30). Nr. skrzynki pocztowej 570.
Rękopisów drobnych redakcja nie zwraca.

W niedziele i święta Administracja otwarta od godz. 11 rano do 1 po południu.

Ogłoszenia: Nadesłane na 1 stronie 50 kop. a wiersz lub jego miejsce, wśród tekst 60 kop., reklamy po tekście 15 kop., nekrologia 15 kop., Ogłoszenia zwyczajne 10 kop. Zamiejscowe po 12 kop. za wiersz nonparelwy. Ogłoszenia male 1 i pół kop. za wyraz. Każde ogłoszenie najmniej 10 wyrazów.

Kantor własny: Warszawa, Marszałkowska 81a m 46. Tel. 198-65. Filje: Zgierz, Aleksander Lach, kiosk kolportacyjny. Zduńska Wola, Księgarnia Welenrowskiego.

TEATR POLSKI
Cegielniana Nr. 63.

Dziś „Gwiazda”
ostatni występ J. Leszczyńskiego

Jutro po poł.

„Przebudzenie się wiosny”

wiecz. „Orle”

Teatr Popularny.
Konstantynowska 16.

Dziś „List żelazny”
(Chłopski syn)

Jutro po poł.

„Trzeba umrzeć, aby żyć”

wiecz.

„List żelazny”
(Chłopski syn)

Teatr Wielki JEDYNY —
Konstantynowska Nr. 16.
W niedzielę, 29 b. m. **KONCERT**

WIKTORJI KAWECKIEJ

Szczegóły w afiszach.

1837-3

Bilety nabyć już można tylko w kasie Teatru Wielkiego.

BI-BA-BO

Dziś **Benefis Urstejna**
Jutro **Wesoły podwieczorek.**

SAVOY Rybołówstwo

TEATR MINIATURE
Cegielniana 34. Tel. 35-23.

Od soboty, dnia 21-go marca r. b. nowy program: **Tango brazylijskie.** „Dziewczyna sprzedająca kwiaty” opera-quotlib t w 2 akt. i część koncert. kafeletowa. **Benefis Wacława Kalicińskiego** ulubieńca Publiczności Łódzkiej.

Maks Linder „omanja” farsa w 1-m akcie

Wtorek, d. 24 Marca r. b.

Dr. med. P. BRAUN

były asystent kliniki berlińskiej, osiadł w Łodzi jako specjalista chorób: **skórnych, wenerycznych, dróg moczowych, kosmetyki lekarskiej.** Przyjmuje od 8 i pół do 1 i pół od 5 do 9 wieczór. Pańis od 4 — 6. Dla pań osobna poczekalnia. **Krótką 4. Tel. 35-35. 1289-0**

Dr. W. FISCHER

b. ordy ator kliniki uniwersyteckiej w Warszawie. Choroby weneryczne, mocz-płciowe, skórne i chirurgiczne. Przyjm. od 10—12 r. i 6—8 w., w Niedziele i święta 11—1 ul. ZIELONA Nr. 3.

Dr. med. S. Liniecki

Choroby wewnętrzne i nerwowe specjal. (serca, płuc i przemiany materji) — Wólczajska 2, róg Zawadzkiej. Godziny przyjęć od 3—7 wiecz.

7 stawów racjonalnie urządzonych, od st. kol. Łask 1 wiorsta, do wydzierżawienia zaraz. Wiadomość: Łódź, ul. Cmentarna 1, Przedekci. 1835

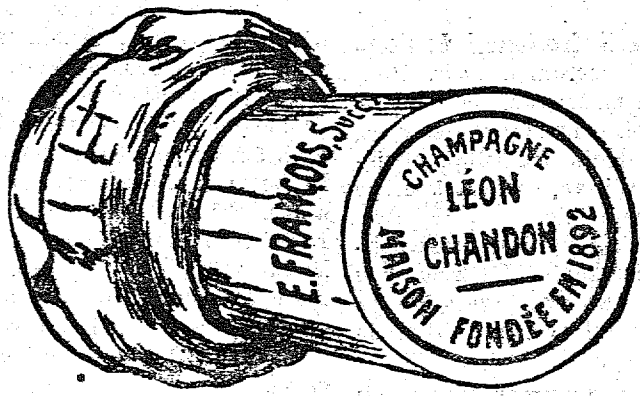
Czytajcie

„ŚMIECH”

Egzemplarz 10 kop. Żądać wszędzie.

Dr. B. Rejt, Średnia 5, telefon 33-79

Specjalista chorób: skórne, włosów, weneryczne moczopłciowe i kosmetyka lekarska. Leczenie syphilisu salvarsanem Ehrlich-Fata „606” 1914 (wśródzyl nie). Leczenie elektrycznością, elektroizoliz (usuwanie szpecących włosów) oświetlenie kanału (uretroskopia). Przyjmuje od 9 do 12 i pół i od 5—8. W niedziele i święta od 10—2 po po Dla pań oddzielna poczekalnia. 0321

Przedst. F. JANKOWSKI, Warszawa.

Gehenna wychodźcza.

Wiosna nadchodzi. Tysiące rąk robotycznych w nieszczęśliwym naszym kraju porzuca swe chaty, udając się na roboty — do krajów ościennych, a nawet hen—zamorskich. Nie rozkosz wygania je z siedzib ojczystych, lecz bieda, anormalny układ stosunków ekonomicznych, społecznych, politycznych itp. Aczkolwiek emigracja odbywa się u nas mniej więcej w ciągu całego roku, to jednak tempo jej zawsze silniej i szybciej wzmacnia się—na wiosnę.

Poniżej—ku przestrodze wychodźców naszych podajemy bardzo charakterystyczne odkrycia b. urzędni-

ka wydziału emigracyjnego towarzystwa okrętowego „Hamburg-Amerika Linie”, o których pisze tygodnik „Widnokrąg”. Dotyczą one prawdziwego piekła emigracyjnego — stacji kontroli i hal wychodźczych w Hamburgu.

W halach wychodźczych, na stacji Veddel, pod Hamburgiem, przebywa często jednocześnie po 5,000 osób. Codziennie umyślnie pociągi ze stacji pogranicznych t. zw. „Regi-stestation”, zwożą setki wychodźców wystraszonych, wymęczonych jazdą, w małych, wycofanych z obiegu wagonach czwartej klasy, czasem nawet towarowych. Takie stacje kontroli znajdują się, między innymi, w Mysłowicach, Toruniu, Poznaniu, Ostrowiu, Rowie, Ejdkunach.

Rola owych stacji jest następująca: każdy emigrant musi na jednej z nich otrzymać stwierdzenie stanu zdrowia, odpowiadającego wymaganiom i przepisom władz amerykańskich i nie grożącego bezpośrednim niebezpieczeństwem ludności niemieckiej.

Z tych urządzeń korzystają linje okrętowe niemieckie, sprzedające swe karty okrętowe na naszych stacjach, władza zaś, pod pozorem nieprawnego przekroczenia granicy, grozi opornym odstawieniem na granicę rosyjską.

Stacje kontroli, to istotne biura werbunkowe, sklepiki, w których pod przykryciem sprzedaje się towar najgorszy.

Emigrant, po otrzymaniu na stacji kontroli zaświadczenia lekar-

skiego, że nie jest chory na żadną chorobę zaraźliwą (głównie trachomę i świerzbę) spodziewa się, że nic już nie stanie mu na przeszkodzie do wyjazdu do Ameryki.

Tymczasem po przybyciu do hal hamburskich, znów zostaje poddany oględzinom lekarskim. I tu okazuje się, że zaopatrzeni w urzędowe poświadczenia o pomyślnym stanie zdrowia, są chorzy na te właśnie choroby, które stanowią główną przeszkodę w emigrowaniu. Nie pomaga żadne tłumaczenie, żaden protest. Emigrantowi każą „wrócić do domu”.

Interes to doskonały dla towarzystwa okrętowego.

Przybywającego na stację po graniczną, złowionego przez agentów wychodźcą, zmusza się do ku-

plenia szykarty. Choćby już miał kupioną, musi kupić drugą, bo w przeciwnym razie żandarmeria grozi mu odesłaniem na granicę. Czy wychodźca odpowiada warunkom i przepisom władz amerykańskich, czy jest chory, czy też nie—to agentów nie obchodzi. Aby tylko zapłacić.

Pasażer, u którego stwierdzają chorobę dopiero w Hamburgu, odsyłany jest z powrotem do tej samej stacji kontroli, która wydała mu poświadczenie o tem, że jest zdrowy. Za przejazd powrotny oczywiście płaci wychodźca, za koszty pobytu w halach, sprytnie przedłużanego przez „obserwację lekarską”, także płaci wychodźca. Wreszcie z szykarty traci znaczną część. Zazwyczaj odbierają mu połowę wartości; najniejsi tracą całkowitą sumę.

Opornych, bardziej rozwiniętych, broniących swych praw na podstawie urzędowego świadectwa lekarskiego, wysyła się cichaczem, aby nie budzić w innych poczucia słuszności ich żądań. Wmawiają im zresztą, że zostaną wysłani za pośrednictwem policji.

Pozbawiony prawa wyjazdu do Ameryki wychodźca, sam nie wie, kiedy znajduje się na drodze powrotnej do „domu”, którego już nie ma, bo wyżył się na wyjeździe wszystkim.

Rodziny całe zmuszone do powrotu z powodu choroby jednego z dzieci,—płacą za podróż, płacą bardzo drogo za nędzny wikt w halach. Wszystko to jest ściągane bezprawnie, gdyż odsyłanie na granicę jest obowiązkiem towarzystwa okrętowego.

Autor artykułu, p. Józef Brodzki, przytacza wiele przykładów tego straszego wyzysku i bezprawia, cytując daty i nazwiska, załącza fotograficzne zdjęcia zaświadczeń lekarskich. Nie można więc wątpić o strasznej prawdzie zamieszczonego w „Widnokręgu” artykułu.

Cezary Jellenta o Fryderyku Nietzsche.

(Odczyt ostatni).

Podstawowa idea Nietzschego — „Wola Mocy” była przedmiotem piątej konferencji p. Jellenty o bazylijskiej filozofii.

Jak zwykle—prelegent z właściwą mu dosadną jednością i wykwintnym stylem — wypowiedział genealogię tego pojęcia z idei „Woli” Schopenhauera. Świat ożywiony tą wolą, nie jest celową jednością. Planowość celowa w nim my budujemy na użytek swoich potrzeb. Prawa klasyfikacji tworzymy z konieczności zmagania się ze światem.

Świat tu jest potężną realnością fenomenów. Trzeba umieć nań patrzeć,—lecz nie przez pryzmat starego spirytualizmu.

Nietzsche uważa siebie za owego silnego człowieka, który śmiało patrzy w realne oblicze życia. Zmysł rzeczywistości jest u Nietzschego rozwinięty do nec plus ultra. I dlatego on nienawidził tych, co przedstawiali tę rzeczywistość tworzeniem norm, nakazów, kultów, religii. Chrystjanizm do Pawła był kultem pokoju. Paweł zbudował Kościół,—stworzył grzech. I zyd do upadku Jerolim miał innego Jehowę. Pochodził on z ich ludu i pomagał mu. A dziś Jehowa wymaga, karze! Naród staje się narodem potępieniów, a za jego filozofami i za filozofami chrześcijaństwa idzie życie ludzkości dla urojonego świata. Urojenie wytwarza przemistycyzowanie ducha, przeduchowanie—zbytą misterność ducha.

Ludzie mocy,—poszący energię w życie—walczą z piśmiotłumami—a częstokroć giną. Zwycięstwo jednak ostateczne musi pozostać w przyszłości przy potentatach w stylu Heraklitesa—czyli tych, którzy uosabiają w sobie odwieczną moc woli, moc biologicznej energii życia.

Cykl odczytów p. Jellenty — stanowił prawdziwą ucztę duchową dla licznych studentów.

Dzielimy się z czytelnikami „Nowej Gazety Łódzkiej” — wiadomością, że na miłe prośby rodzian p. Jellenty wygłosi jeszcze 3 odczyty o Wagnerze. Będą one dopełnieniem cyklu wykładów o Nietzschem, Boö Nietzsch, Schopenhauer i Wagner, to potężna pokrewna Trócal

A. W. M.

Informacje.

Zamówienia na spis ludności.

Ministerjum spraw wewnętrznych postanowiło zamówić na potrzeby drugiego ogólnopolskiego spisu ludności 155 milionów arkuszy papieru: 244 tysiące kalamarzy i 250 tysięcy portfeli oraz znaczków dla osób dokonujących mających spisu.

Ofiary katastrof.

Ogólny zjazd przedstawicieli kolei postanowił, że podróżnym poszkodowanym podczas katastrof kolejowych należy zwracać ratę za przejazd oraz przewozić ich do szpitali, a po wyzdrowieniu do domów — bezpłatnie.

Zadnej różnicy pomiędzy podróżnymi pierwszej 3 klas a robotnikami, jeżdżącymi 4 klasą postanowiono nie robić.

Uchwały więzienne.

Zjazd więzienny powziął szereg uchwał dotyczących się walki z różnego rodzaju chorobami, szczególnie gardłką, świerzbą i syfilisem, uznał za pożądane poprawę żywności więźniów, dodatkową żywność dla więźniów słabych, wydawanie gorącego posiłku dwa razy dziennie, zastosowanie systemu pracy zadawanej, powiększenie udziału więźniów w jego zarobkach, zwołanie oddziałów przemyślowych i powiększenie liczby zakładów wychowawczo-poprawczych.

Ze świata.

(—) Jerzy Westinghouse. Depesze doniosły, iż zmarł w Nowym Jorku sławny inżynier amerykański Jerzy Westinghouse. Zmarły urodził się w r. 1846 w Central Bridge w stanie nowojorskim. Od lat najmłodszych oddawał się on z zamiłowaniem technice i mechanice.

W roku 1869 wynalazł Westinghouse sławny hamulec kolejowy, który nazwisko jego uczynił popularnym na obu półkulach. Następnie uczynił szereg innych wynalazków: system podziału energii elektrycznej zapomocą prądów zmiennych, system stawiania na szynach wykończonych wagonów, kolejową sygnalizację elektryczną i wiele innych. Przez to był on budowniczym olbrzymich dyktomaszyn na Niagarze i na stacjach nowojorskiej i londyńskiej kolei podziemnych.

Westinghouse był prezesem 30 przedsiębiorstw, reprezentujących ogółem kapitał 600,000,000 fr.

Z za kordonu.

— Zgon. W czwartek zmarł we Lwowie literat i historyk, Franciszek Jaworski. Niespodziewany ten zgon młodego jeszcze zaledwie 40-letniego pisarza jest wielką stratą dla naszego piśmiennictwa historycznego. S. p. Jaworski oddawał się specjalnie historii Lwowa oraz badaniu zabytków historycznych i artystycznych w Galicji wschodniej. W tym kierunku ogłosił szereg studiów większych i mniejszych, bardzo cenionych w świecie naukowym i chętnie czytanych przez szerszy ogół dzięki talentowi popularyzacyjnemu autora.

Z Królestwa.

§ Napad dzików. W lesie szkolnym pod Ozorkowem na gajowe napadło w noc stado dzików. Schronił on się na małe drzewko, lecz dziki podkopały się pod nie i obalily na ziemię, pozostawiając człowieka i pożarły go, zostawiając jedynie szkielet i ubranie.

§ Głupi klient. Przed kilku tygodniami pewnemu panu towarzyska jego zabawy p. C. zabrała zegarek złoty z dewizką. Zegarek na drugi dzień oddała, tłumacząc się, że schowała go przez żart; to jednak nie wystarczyło owemu panu i oskarżył towarzyszkę zabawy o kradzież.

Dn. 19 b. m. w sądzie pokoju drugiego rewiru w Sosnowcu C. została skazana na sześć tygodni aresztu, przyczem sędzia nakazał natychmiastowe aresztowanie oskarżo-

nej. C. tak się przyjęła wyrokiem, że, gdy została wyprowadzona do pokoju kancelaryjnego, otruła się jodyną. Desperatkę odwieziono do szpitala miejskiego.

Donosi o tem „Iskra” sosnowiecka.

§ Z Jasnej Góry. Ministerjum spraw wewnętrznych zawiadomiło częstochowskie władze powiatowe, iż pozwala wstąpić do klasztoru OO. Paulinów na Jasnej Górze ks. Mieczysławowi Małynowskiemu z Wilna.

§ Muzeum sztuk pięknych. W Lublinie powstaje Towarzystwo Muzeum sztuk pięknych. Ustawa uzyskała już zatwierdzenie władzy.

Z Warszawy.

(—) W szponach lwa. Występująca od kilku dni z wielkim powodzeniem w warszawskim cyrku Cynisellogo pogromczyń, Miss Paula, z grupą pięciu lwów, uległa onegaj podczas swojego występu przykreemu wypadkowi.

Jeden z lwów już od samego początku zdradzał silne rozdrażnienie, lecz zwinna i przytomna pogromczyń odparowywała za każdym razem złowrogie samarytany, gdy nraz w chwili, kiedy Miss Paula chciała się odwrócić, lew rzucił się na nią i byłby ją rozszarpał, gdyby nie czujność służby, która widocznie przewidując możliwość wypadku, stała na pogotowiu i pospieszyła na pomoc, usmierzając rozdziewconą bestję gestami wystrzałami rewolwerowymi.

Odważna pogromczyń, pomimo bólu i ciekającej krwi z lewej ręki, popis swój dokończyła wśród niemilkających oklasków, jakimi ją publiczność obdarzyła.

Szarpanięcie lwa okazało się silne, pogromczyń ma bowiem dość głęboką ranę na lewej ręce, którą na miejscu opatrzył i zeszył doktor chirurg.

Miss Paula, która narazie posługuje się tylko prawą ręką, przybywa z cyrkiem Cynisellogo do Łodzi i przyjmie udział w przedstawieniu inauguracyjnym, które odbędzie się 19 kwietnia r. b.

(—) Napad bandytów na lombard. Wczoraj przed dom № 5 na Nowym Mieście, w Warszawie gdzie mieści się lombard prywatny Ad. Iłanga, zjechał samochód z pięciu przwoźciami ubranymi pasażerami, którzy udali się na pierwsze piętro, i gdy dwóch z nich zajęło wyznaczone posterunki przy wejściach, pozostali wtargnęli do kantoru, groząc rewolwerami. Właściciel lombardu zdążył zatrzasnąć kasę i usiłował podnieść alarm, okazało się jednak, że przeciąte zostało połączenie telefoniczne. W obawie zapewne przed alarmem bandyci rozpoczęli gorączkowe poszukiwanie w szufladach i tupek ich padło tylko sto kilka, sześć rubli. Bandyci ubiegli oczekującym na nich samochodem.

Z sąsiedztwa.

× Śmierć pod kołami tramwaju. Wczoraj wieczorem o godz. 10-iej tramwaj, idący z Konstąnowa, najechał na 45-letniego właściciela domu w ul. Brus, Jana Magdzińskiego. Koła tramwaju obcięły nieszczęśliwemu głowę, wskutek czego śmierć nastąpiła momentalnie.

Zwłoki po zbadaniu wypadku przez policję odwieziono do mieszkania M. Z powodu tego komunikację tramwajową przerwano na 1 i pół godziny. Ostatni pociąg przybył do Łodzi o godz. 1 w nocy.

× Z oddziału pocztowego w Chojnach. Statystyka z działalności oddziału pocztowego przy chojeńskim Tow. pożyczkowo-oszczędnościowym za luty 1914 rok przedstawia się następująco:

Listów wszelkiego rodzaju krajowych i zagranicznych otrzymano 2,726, wysłano 1,738; pocztówek otrzymano 1,657, wysłano 843; banderolek i gazet otrzymano 693, wysłano 330. Ogółem otrzymano korespondencji krajowych i zagranicznych 5,075, wysłano 2,911. Dane te dowodzą o użyteczności tej instytucji w Chojnach.

Na wpisy szkolne.

W polskich szkołach prywatnych nadchodzi czas pisanie wpisów. Zbliża się chwila, kiedy Towarzystwo wpisów i zapomóg szkolnych wyteńczy masą swe siły, aby przyjsz z pomocą licznym zastępom młodzieży, garnącej się do wiedzy.

Z posród wielu towarzystw, zajmujących się gromadzeniem fundusów dla ubogiej młodzieży, zasługuje na szczególniejszą uwagę i szerokie poparcie wszystkich sfer „Kół wpisów i zapomóg” istniejące przy gimnazjum

Dr. M. Sztankowski

Konstąnowska 22,

Choroby uszu, nosa i gardła.

Przyjmuje od 5—7. 1838—1

Dr. med. S. Aronson
Akusz r i specjalista chorób kobiecych
powrócił.

Piotrkowska 120. Tel. 31-82.

9—11 rano i od 4—6, w niedzielę od 10—12. 1818—3

polskiem Tow. Uczelnia,—a więc przy szkole podlegającej kontroli społeczeństwa.

Dzięki ofiarności publicznej zdołało Koło wypłacić w ubiegłym roku szkolnym przeszło 4500 rubli zapomóg i umożliwić naukę przeszło 80 uczniom, którzy w przeciwnym razie musieliby zaprzestać chodzenia do szkoły. W pierwszym półroczu bieżącego roku szkolnego wypłaciło Koło już 2,114 rubli.

Obecnie zbliża się czas opłacenia wpisu za drugie półroczcie. Znowu przeszło sto podań wpłynęło do Koła.

W imieniu tej ubogiej a dobrze uczącej się młodzieży zwraca się Koło do najszerzych warstw społeczeństwa o poparcie bazaru, który otwarty zostanie w niedzielę 22 b. m. w domu przy ul. Andrzeja 2.

Dzięki łaskawości firm oraz skrzętej pracy komitetu pań, który wspólnie z zarządem koła nie szczędził pracy, zaopatrzone bazar w wielki wybór towarów różnych branż i gatunków.

Obfitego towarów, ich niezwykła taniość, sam szlachetny cel wreszcie, znieć powinno tłumy kupujących, których nie powinno braknąć przez wszystkie trzy dni otwarcia bazaru.

Poczuć dobrze spełnionego obowiązku, oraz wdzięczność młodzieży będą nagrodą dla wszystkich tych, którzy przyczynią się do zebrania fundusów na opłacenie wpisów dla przeszło setki młodzieży. (R.)

DZIAŁ ESPERANTYCKI.

Redagowany przez J. Sz.

X Jubileuszowy kongres Esperantystów.

Komitet organizacyjny X kongresu mającego odbyć się w dniach 2—10 sierpnia w Paryżu rozwijał niezwykłą energię i praca przedkongresowa została rozpoczęta już. Aby ułatwić i usystematyzować robotę zostały utworzone specjalne komisje, między innymi komisja kolejowa, hotelowa, restauracyjna, prasy, wystawy, wycieczek, rozrywek, teatralna.

Patronat honorowy kongresu stanowi wielu uczonych, „nieśmiertelnych”, członków parlamentu i Senatu, literatów i t. d.

Aby gwarantować jaknajlepsze urządzenie kongresu esperantysty francuscy zebrałi 58,800 fr.; prócz tego firma księgarska Hachette & Co ofiarowała 2,000 fr. „Touring-Club” 250 fr., rada miejska Paryża 1,000 fr. i rada departamentu Seine 500 fr. Dzięki staraniom komitetu, uczestnicy kongresu otrzymują 50% rabatu na francuskie drogi żelaznych; „Hamburg—AmerykaLinie” także daje 10% rabatu uczestnikom kongresu.

Posiedzenia kongresu odbędą się w „Gaumont-Palace” (6,500 miejsc) i będą trwać przez 9 dni. Podczas kongresu odbędą się także posiedzenia sekcyjne: komitetu językowego (Lingva Komitato); międzynarodowego związku naukowego (Internacia Scienco Asocio); międzynarodowego związku studenckiego, związku abstyentów, katolików, wolnomyślicieli i wielu inn.

Blizszych informacji udzielimy w następujących ur. „Dz. Esp.”

Z prasy esperantycznej.

Redakcja naszego pisma otrzymała nr. ostatni esperantyczny czasopisma „La Movado” (Ruch). Czasopismo to, wychodzące w Paryżu, jest oficjalnym organem potężnego związku „S. F. P. S.” („Société française pour propagation de l'Esperanto”), liczącego przeszło 9,000 członków. Obecnie „La Movado” zamieszcza artykuły o Paryżu i organizacji X kongresu.

W ostatnim numerze znajdujemy artykuł p. Ch. Ribet, laureata konkursu Nobla, o Esperancie; artykuł „Paryż w 9 dni” (z planem Paryża) i inn. Polecamy to pismo uwadze naszych współideowców, zamierza-

ających przyjąć udział w X kongresie (adres: 19, Bd St. Marcel, Paris).

Nowe czasopismo esperackie „La France Esperantiste” (Esperancka Francja) w języku francuskim i esperanckim wychodzić zaczęło w Paryżu.

„Międzynarodowy Związek Abstynentów-Esperantystów”.

(T. E. A. L.) prosi nas o podanie do wiadomości polskich abstynentów, iż przedstawicielem związku dla Królestwa Polskie, to jest p. A. Białocerkiewski, który udziela wszelkich informacji o związku i przyjmuje składki członkowskie oraz przedpłatę na organ oficjalny związku: Internacia Abstinenta Observanto. Adres: A. Białocerkiewski, Konstancynów.

Straszna katastrofa pod Wenecją.

W uzupełnieniu wiadomości, podanej przez nas wczoraj w telegramach o katastrofie na morzu, otrzymujemy dzisiaj szczegóły następujące.

Strasza katastrofa, zderzenia się parowca osobowego „Santa Elisaveta”, na którego pokładzie znajdowało się przeszło 80 pasażerów, z manewrującym pomiędzy Lido a Wenecją torpedowcem włoskiej marynarki woj. „56 T.” jest przedmiotem sensacji i przygnębienia w całej Wenecji, jak również wśród kolonji cudzoziemskiej.

Teatry, koncerty, a także część restauracji zamknięto. Na placu św. Marka tłumy ciekawych, a rodziny tych, którzy znajdowali się na pokładzie parowca, wyczekują nowin i rezultatu poszukiwań ze strony sprowadzonych na miejsce katastrofy nurków.

Co chwila pojawiają się dodatki do gazet i afisze o rezultacie poszukiwań uzupełnione nazwiskami ofiar, oraz niewielu uratowanych.

Dotychczas, pomimo uciążliwej akcji ratunkowej, na której czele stoi naczelnik zarządu morskiego, a udział w niej biorą łodzie włoskie, niemieckie i austriackie, zdołano wyłowić tylko 30 zwłok. Kapitan zatopionego parowca „Santa Elisaveta” Bossi, również utonął. Komendant torpedowca został aresztowany.

WENECA. Stwierdzono, że powodem katastrofy statku „Santa Elisaveta” była nieuwaga jego sternika, który zapatrzył się na ćwiczenia hydroplanu i nie zwrócił uwagi na sygnały, dawane bardzo energicznie z torpedowca. Stwierdzono również, że maszyniści i palacze nie byli również na stanowiskach, gdyż wszyscy zajęci byli obserwacją hydroplanów.

Nurkowie odnaleźli kadłub statku na głębokości 20 metrów. We wnętrzu okrętu znajdują się także zwłoki pasażerów.

PETERSBURG. Z powodu katastrofy na lagunach pod Wenecją minister spraw zagranicznych, Sazonow, wysłał do Włoch telegram kondolencyjny.

Echa demonstracji studenckiej.

Aresztowani studenci uniwersytetu, politechniki i woterynaryj w liczbie 64 za demonstrację onegdajszą przed konsulem niemieckim w Warszawie osadzeni są w areszcie policyjnym.

Według otrzymanych ze źródeł kompetentnych informacji, prowadzone jest dochodzenie w celu ustalenia winy każdego zuczestników manifestacji.

Studenci, na których ciążył poszukiwanie kamieniami i kałamarnicami na konsulat, mają być pociągnięci do odpowiedzialności sądowej, wszyscy zaś inni aresztowani onegdaj przed konsulem niemieckim podobno mają być skazani administracyjnie, według wydanych niedawno przez ministra spraw wewnętrznych przepisów [o t. zw. chuligaństwie.

Po ostateczną w tej sprawie decyzję władze zwróciły się do ministerjum.

Demonstracja przed konsulem niemieckim w Warszawie wywołała w ambasadzie niemieckiej w Petersburgu popłoch.

Ambasador hr. Pourtales odwiedził ministra spraw zagranicznych, Sazonowa, który przyrzekł rzecz zbadać i postarać się o ukaranie winowajców; nadmieniał przytem minister, iż demonstracja miała jako podłożem obrażone uczucia katolików akcją polioji berlińskiej w kościele na Moabie.

W Berlinie demonstracja [ta przeszła bez echa,

Dzienniki berlińskie ograniczają się jedynie do zanotowania samego faktu, bez żadnych komentarzy.

Kalendarzyk.

- Dziś Benedykta op.
- Jutro Zapustna, Katarz. w.
- Imiona słowiańskie dziś Godysława.
- Jutro Zbysława,
- Wschód słońca o g. 6 m. 6
- Zachód „ 6 „ 11
- Długość dnia „ 12 „ 5
- Teatr Polski. Dziś „Gwiazda” ostatni występ J. Leszczyńskiego Jutro po poł. „Przebudzenie się wiosny” wieczorem „Orle”
- Teatr Popularny. Dziś „List żelazny” (Chłopski syn) jutro po poł. „Trzeba umrzeć, aby żyć” wieczorem „List żelazny” (Chłopski syn)
- Odczyt J. M. Wasiliewskiego „Upadek rodziny” — dziś o g. 8 i poł. wiecz. w Sali Koncertowej.
- Zabawa Maskaradowa. Stow. nauce. żydów. w Sali Mantuffla dziś o g. 9 wiecz.
- Wielki koncert popularny Tow. Wiedzy jutro o godz. 3 po poł. w Sali Koncertowej.
- Teatr rzemieślniczy (Widzewska 117) Dziś dwie Krotkowille: „Sieroco wiano” i „Nowy Rok”. Popisy chóru „Liry”.
- Zebrańia. Ogólne roczne zebranie II Bałuck. Tow. pożycz. oszcz. jutro o g. 2 p. p. Wólczajska 5.
- Ogólne zebranie czł. Tow. wz. Kred. Łódzk. Kupców i przem. w Sali Koncertowej w poniedziałek o godz. 7 wiecz.
- Ogólne zebranie drogistów jutro o godz. 6 po poł. Piotrkowska 56.
- Teatr warsz. Miniature. Dziś i codziennie „Maks Linder-omania” farsa. kabaret i quodlibet muzyczny „Dziewczyna sprzedająca kwiatki”.
- Cyryk „Collissée”. Sportowe przedstawienie. Walki.
- Biblioteka Stebelskich. (Mikołajew ska 59) otwarta codziennie od g. 6-jej do 8-jej wieczorem, w niedziele i święta od 1-jej do 3-jej pp.
- Czytelnia pism Tow. „Wiedza” Piotrkowska 103, otwarta od g. 6 po poł. do 10 wiecz., a w niedziele i święta od godz. 10-jej rano do godz. 10-jej wiecz.
- Muzeum nauki i sztuki. (Piotrkowska nr 91). Otwarte jest od 4-jej po południu do 10-jej wiecz., a w święta i niedziele od 12 rano do 10 wiecz.

KRONIKA.

Kanalizacja i wodociągi.

(a) Do Łodzi przybywa twórca projektu zaprowadzenia w Łodzi wodociągów i kanalizacji inż. Lindley. W nadchodzący poniedziałek w magistracie odbędzie się z udziałem Lindleya posiedzenie komitetu budowy kanalizacji i wodociągów.

Opłaty szkolne.

(a) Na mocy rozporządzenia ministerjum oświaty w miejscowych gimnazjach męskich rządowych zwiększoną będzie opłata wpisów o 10 rb, rocznie.

Bazar na wpisy szkolne.

Jutro więc o godzinie 12 w południe nastąpi otwarcie Bazaru na rzecz Tow. wpisów szkolnych i zapomóg dla uczniów średnich zakładów naukowych.

Bazar mieści się przy ul. Andrzeja 2 i obficie zaopatrzony został, przez sfery handlowe i kupieckie naszego miasta w najrozmaitsze towary, na które naznaczone zostały bajecznie niskie ceny.

Wielkim uznaniem cieszy się doroczny ten bazar dla wszystkich, że już dzisiaj dużo osób zgłaszało się do zakupy.

Z wystawy plakatów.

Pierwsza zmiana plakatów dobiega już do końca. Niechaj więc ci wszyscy, którzy tego ciekawego zbioru jeszcze nie widzieli, pośpieszą do Muzeum nauki i sztuki.

Niepowetowaną stratą byłoby pominięcie okazji obejrzenia na wagę złotą zdobytych obecnie plakatów Juliana Ché-

ret'a i Teofila Steinlena tych królów sztuki plakatowej, mistrzów, którzy przez dobór i kontrast barw, żywy i wyraźny rysunek oraz frapujący pomysł doprowadzili ten rodzaj sztuki stosowanej do doskonałości.

Przedstawienie szkolne.

Uczennice pensji p. M. Szczygłńskiej urządzają w nadchodzącą niedzielę t. j. dnia 29 b. m. przedstawienie amatorskie, z którego dochód przeznaczony na wpisy dla niezamożnych uczennic.

Przedstawienie odbędzie się w domu Ludowym (ul. Przejazd). Program wypełnią dwie jednoaktówki reżyserowane przez znanego reżysera kótek amatorskich pana Dziewulskiego oraz popisy chóru szkolnego pod kierunkiem prof. Wyrąbkiewicza.

Szkoła akuszerska w Łodzi.

(a) W dniu wczorajszym przy ulicy Pustej pod nr. 11 odbyło się organizacyjne zebranie szkoły akuserek w Łodzi.

Założycielami szkoły są pp. dr. Ksawery Jasiński, A. Krusche, Goldman i Eisner. Szkoła mieścić się będzie w lokalu sanatorium „Unitas” przy ul. Pustej.

Szkoła otwartą zostanie w dniu 14 kwietnia. Ogólna ilość słuchaczek obliczoną została na 40.

Opłata za kurs nauki teoretyczny i praktyczny wyniesie do 150 rb, rocznie. Na kurs, trwający 1 rok przyjmowane będą kandydatki bez różnicy wyznań i narodowości.

Zapisy przyjmowane są w kancelarji szkoły przy ul. Pustej nr. 11 lit. g.

Na stanowisko dyrektora szkoły gubernator piotrkowski zamianował dr. Ksawerego Jasińskiego.

Z Tow. ośw. „Wiedza”.

Tow. „Wiedza” urządza w niedzielę 22 b. m. o godz. 2 i pół po południu w sali Poznańskiego (Ogródowa 18) czytankę dla dzieci p. t. „O Waligórze i Wirwidobie”, ilustrowaną przezrociami. Wejście 2 kop.

Kinematograf „Wiedzy”.

W nadchodzącą niedzielę „Wiedza” urządza w sali Geyera (Piotrkowska 289) dwa przedstawienia kinematograficzne. Obrazy treści naukowej będą objaśniane przez p. Kotynię.

Początek pierwszego przedstawienia o godz. 2 i pół po południu, drugiego — o 4 po poł. Wejście dla dzieci 5 kop., dla dorosłych 10 kop.

„Nasze Sprawy”.

Wyszedł z druku nr. 5 czasopisma „Nasze Sprawy” i zawiera artykuł wstępu A. Borskiego p. t. „Hamulec prawodawczy”, szereg innych prac w zakresie życia zawodowego handlowców, oraz jak zwykle, obfity dział informacyjny, ilustrujący wszechstronnie działalność Stow. wz. pom. prac. handl. m. Łodzi. Szczególnie ciekawą jest ocena działalności zarządu Stow. za 1913 r. co wobec dzisiejszego ogólnego zebrania członków, świadczy o dużym poczuciu aktualności współpracowników „Naszych Spraw”, cieszących się już znaczącą popularnością w szerszych kręgach świata pracowniczego.

Tow. krzewienia oświaty.

Towarzystwo krzewienia oświaty przypomina, że jutro t. j. w niedzielę 22 marca o godz. 4 po południu, w lokalu przy ulicy Mikołajewskiej nr. 11 dr. fil. Franciszek Baumgarten wygłosi po raz drugi swój odczyt p. t. „Energja i praca”.

[Koncert Kaweckiej.

Dnia 29 b. m. wystąpi raz jeden primadonna operetki p. Wiktorja Kaweckiej. Koncerty znakomitej divy cieszyły się w Łodzi ogromnym powodzeniem, należy się spodziewać, że i tym razem sala teatru Wielkiego będzie przepiękna.

Mistrz wytwornej piosenki.

(n) Wczoraj w teatrze „Miniature” wśród zapętlonej po brzoży sali zakończył swe występy gościnne p. Alfred Lubelski —rozgłośny mistrz lekkiej piosenki kabaretowej w dobrym stylu.

Uznanie, jakim się cieszył w wszystkich miastach Królestwa jego produkcje, jest chyba najlepszym dowodem, iż p. Alfred Lubelski w gwiazdozbiórce współczesnych polskich męskich sił kabaretowych zajmuje miejsce pierwszorzędne.

Repertuar, którym rozporządza p. Lubelski, składa się z pięknie stylizowanych utworów pierwszorzędnych piór pisarskich.

Perłami w tym repertuarze są piosenki Leona Choromańskiego, Mirosława Ostoj-Gajewskiego, Władysława Żeleńskiego i wielu innych.

Wrażenie, jakie p. Lubelski zostawił po sobie w Łodzi nie zatrze się prędko w pamięci tych, którzy słyszeli w jego kunsztownej i subtelnej interpretacji „Balladę o podwiązku”, „Biały pokój”, piosenkę o sufrażystkach, o piekarzyku lub o żołnierzu.

KAZIMIERZ OSSOWSKI
INŻYNIER 17-26
OBRONA PATENTOWA
Petersburg— Wozniesienskij Prospekt 20.
Berlin — Potsdamerstrasse № 5.

Teatr „Miniature”.

Nowa zmiana programu w teatrze „Miniature” zapowiada się bardzo interesująco. Clou programu stanowi rozgłośna „Maks Linder-omania”, która miała wielkie powodzenie w Warszawie.

Część kabaretowa odznacza się obfitością i urozmaiceniem treści. Dowcipnie również jest zbudowany quodlibet muzyczny „Dziewczyna sprzedająca kwiatki”.

Na programie tym opracowanym bardzo starannie, publiczność z pewnością bawić się będzie wyborem.

Zwłaszcza farsa „Maks Linder-omania” w której popularny „król śmiechu” Maks Linder występuje we własnej osobie i tańczy piękne brazylijskie tango z uroczą p. Malczewską, jest ponętą atrakcją obecnego repertuaru teatru „Miniature”. (ih)

Z Resursy rzemieślniczej.

(a) Z inicjatywy wiceprezesa zarządu p. M. Bawarskiego, przy Resursie rzemieślniczej przy ulicy Widzewskiej nr. 117 powstaje koło starszych i podstarszych cechowych, na wzór istniejącego przy sekcji handlu i przemysłu w Warszawie.

Koło to, na zasadzie wspólnej działalności zawodowej w ramach praw i przywilejów cechowych, zajmie się reorganizacją działalności dotychczasowej cechów, specjalnie uwzględniając zaprowadzenie kursów zawodowych rzemieślniczych przy cechach, rozstrzyganie sporów i nieporozumień wynikłych na tle zawodowym pomiędzy pracodawcami, majstrami oraz czeladnikami i wielu innych.

Benefis Wacława Kalicińskiego.

(n) We wtorek t. j. dnia 24 b. m. odbędzie się w teatrze „Miniature” benefis cieszącego się wielką sympatją wśród publiczności łódzkiej świętego wykonawcy „tańca zbójnickiego” p. W. Kalicińskiego. Gwoli wiadomości wielbicieli talentu p. K. nadmienić należy, że był on jednym z inicjatorów założenia kabaretu literackiego p. n. „Ul” we Lwowie, wynalazł pomiędzy (wówczas jeszcze) amatorami pierwszorzędne talenty odtwórcze, jak Lawiński, Tresschel i kilku innych oraz pozyskał dla swego „Ula” takie siły pisarskie, jak Klewe, Zagórski, Zbierchowski i Bandrowski.

Scenka pod dyktando p. Kalicińskiego zyskała odrazu sympatję wśród publiczności lwowskiej, p. K. zaś wysunął się na czoło zespołu jako artysta charakterystyczny i pierwszorzędny wykonawca programu kabaretowego.

Znana powieściopisarka p. G. Zapolska o talencie p. Kalicińskiego wyraża się w ten sposób: „Artyzm prześwieca także i przez p. Kalicińskiego, który ma w uśmiechu swoim, w tem bezpretensjonalnem podaniu swych doskonałych „kawałów” dużo umiaru, taktu i inteligencji. W młodym tym człowieku tkwi materiał na aktora scenicznego, który miałby utrzymać kontakt z publicznością. Zaleta już czysto indywidualna i nie do nabycia”. („Wiek Nowy” Luty—12 r.)

Mamy nadzieję, że publiczność łódzka, która sama zresztą zdążyła poznać i ocenić talent Kalicińskiego, złoży mu w dniu benefisu należyty hołd uznania.

Z Tow. „Przyszłość”.

Jutro o godz. 2 p.p. w lokalu własnym przy ul. Konstancyńskiej 5 odbędzie się zwykłe tygodniowe zebranie członków Tow. abstynentów „Przyszłość”, na którym dr. Stanisław Skalski odczyta referat p. t. „Zmniejszenie się liczby urodzeń w Europie Zachodniej”.

„Casino”.

Dzisiejszy program „Casina” zapowiada wiele atrakcji. Program rozpoczyna się wielkim dramatem p. t. „Tajemnica czarnej damy” w 4 aktach w wykonaniu pierwszorzędnych dźwięcznych artystów. Rolę bohaterki dramatu Marji Lorell wykona znakomita artystka królewskiego teatru w Kopenhadze S. Aggerholm.

Prócz wielkiego Kino-programu widzimy zupełnie nowy repertuar mówiących obrazów między innymi: „Ażebym za małą wyjsz” i „Było to pewnego razu”. Dopełniają program arcyzabawna komedia „Co zanadto niezdrowo”, oraz aktualny tygodnik Pathe z ostatnimi wydarzeniami świata.

Narady w sprawie ceł.

Przedwczoraj wieczorem w sali giełdowej, przy ul. Piotrkowskiej 96, odbyły się narady miejscowych fabrykantów w sprawie podniesienia ceł na towary, przywożone z zagranicy, a to w celu zapobieżenia konkurencji tych ostatnich z miejsc-

wemi. Przewodniczył p. Naumow z Petersburga, który ma opracować nową taryfę celną.

Zebrańskie składało się z kilku przedstawicieli przemysłu wyrobów trykotowych i galanterijnych, a mianowicie: akc. Tow. Hirsberg i Wilczyński, akc. Tow. Bormann, manufaktury żyrdowskiej, Winkler i Gärtner, firmy Pihal, Ernst Wewer i Emil Eisert.

Pan Naumow oświadczył zebrany, że w memorjale fabrykantów do ministerjum handlu i przemysłu o podwyższeniu ceł towarów importowanych brakuje ścisłych danych i że do przeprowadzenia tej sprawy trzeba ją takżem uzupełnić.

Zebrani postanowili przedstawić ministerjum dane co do cen towarów miejscowych importowanych z zagranicy. W tych naradach udział przyjmować będą pod przewodnictwem p. Naumowa także fabrykanci innych branż.

Bi-Ba-Bo.

Dziś zatem benefis J. Ursteina, wyśmienitego piosenkarza i humorysty, ulubieńca Łódzi. Któż to wtem niezna „sejnego Pipmana”, z jego doskonałym kinematografem i bajecznym wprost telefonem? Kto tak jak on potrafi do łez rozemiaszać widzów swemi „kawałkami”, które aczkolwiek nieraz o jaskrawej treści, z mistrzowską jednak subtelnością i wykwiśniętą finezją, są przez niego podawane w specjalnie komiczny sposób.

Powodzenie benefisu zapewnione, sala prawie już wyprzedana, program nowy i znacznie rozszerzony, „sketch” zapowiada się świetnie, słowem wieczór dzisiejszy nakład będzie do wyjątkowo świetnych i interesujących.

Zatem śpieszmy dziś żywo okłaskiwać kochanego Józia Pipmana.

Zebranie Stow. wzajemnej pomocy pracowników handlowych.

Dziś w drugim terminie odbędzie się ogólne zebranie Stow. pracowników handlowych miasta Łodzi w lokalu własnym przy ulicy Spacerowej nr. 21. Porządek dzienny obejmuje: sprawozdanie zarządu, wnioski członków i zarządu oraz wybory. Początek o godzinie 9 w lokalu „Gwiazda”.

Łódzki klub sportowy.

Jutro t. j. dnia 22 marca r. b., o godzinie 3 i pół po południu odbędzie się ogólne roczne zebranie członków Tow. Łódzkiego klubu sportowego.

Porządek dzienny obejmuje: 1) Zagajenie posiedzenia i wybory przewodniczącego. 2) Odczytanie sprawozdania technicznego. 3) Odczytanie i zatwierdzenie sprawozdania kasowego za rok 1913. 4) Odczytanie i zatwierdzenie budżetu na rok 1914. 5) Wolne wnioski. 6) Wybory zarządu i komisji rewizyjnej.

W razie nieprzybycia dostatecznej ilości członków, zebranie odbędzie się o godzinie 5 po południu tegoż dnia i jako zwołane w drugim terminie, będzie prawomocne bez względu na ilość przybyłych członków.

Znaczna kradzież.

(b) Z kantoru ekspedycyjnego Leopolda Landau przy ul. Piotrkowskiej nr. 114, niewiadomi złodzieje, za pomocą wylamania zamku, skradli towary manufakturowe wartości 900 rb.

Jako podejrzanego o popełnienie tej kradzieży aresztowano robotnika tejże firmy Mateusza Gudysza.

Walący się dom.

(a) Przy ulicy Południowej pod nr. 27, zawaliła się lewa część drewnianej ściany ze strony podwórka, w domu należącym do Rozalii Rundbruch, małż. Sobockich i Abramowiczów. Po zbadaniu na miejscu przez komisję techniczno-budowlaną, usunęto z zagrożonego domu lokatorów, dom ogrodzono i zobowiązano właścicieli w przeciągu 2 tygodni dom zburzyć pod groźbą odpowiedzialności sądowej.

Optique Parisienne.

Zabiegliwa dekoracja teatru „Optique Parisienne” wysoko cenione wymagania swych stałych bywalców występuje dziś, jak zawsze, z nowym programem. Złoży się nań pomiędzy innymi niebawem detektywny dramat w 4 częściach „Czarna banda”. Przedstawia on cały szereg ciekawych, wzruszających momentów.

Bójki.

Przy ulicy Aleksandrowskiej nr. 24 Józef Reszke, lat 20, został napadnięty przez towarzysza, który zranił go nożem w plecy.

Przy ulicy Zakątnej nr. 23 zaszła bójka między lokatorami domu, podczas której łepem narzędziem została zraniona w głowę 47-letnia Walerja Łopata.

Zatrucie się alkoholem.

Koło domu nr. 27 przy ul. Zakątnej znalazłono człowieka, lat około 20, z nazwiska nieznanego, w stanie nieprzytomnym wskutek zatrucia się alkoholem. Pozostawiono go pod opieką policji.

— Przy pracy.

W fabryce przy ul. Kątnej nr. 6 maszyna poszarpała prawą rękę robotnikowi Waleńtemu Koniecznemu.

Przy ulicy Długiej nr. 67 Jan Szymański, cieśla, lat 26, spadł z rusztowania z wysokości piętra, skutkiem czego odniósł nadwyrężenie krzyża i zwichnięcie prawego ramienia.

W ciężkim stanie odwieziono go do szpitala Czerwonego Krzyża.

— Poród na ulicy.

Koło domu nr. 23 przy ul. Zachodniej rozpoczęła poród 30-letnia robotnica Antonina Feleczak. Odwieziono ją do przytulku przy ul. Dzielnej.

Teatr, muzyka i sztuka.

Teatr Polski.

Dziś poeznany występ utalentowanego i wielce miłego artysty warszawskiego i krakowskiego teatru p. Jerzego Lesz zyskiego. Odegrana będzie po raz ostatni świetna komedia w 4 aktach H. Bahra p. t. „Gwiazda”, która na czwartkowej premierze przyjmowana była zarówno z p. Leszczyńskim entuzjastycznie.

Jutro po poł. po raz 15-ty piękna sztuka w 18 odsłonach W. deklada „Przebudzenie się wiosny”, która dzięki pięknej wystawie, cieszy się nadzwyczajnym powodzeniem ilekrót razy ukaże się na afiszu; wiecz. uroczyste czterdzieste jubileuszowe przedstawienie arcydzieła w 6 aktach Rostanda p. t. „Orleń”, które zejdzie z repertuaru zupełnie, ustępując miejsca polskiemu „Orleń”; mianowicie głoszącej sztuce Rydla p. t. „Królewski jedynak” z którego od tygodnia rozpoczęły się próby, a malarnie przygotowują wszystkie rowe dekoracje, ściśle według wzorów teatrów rządowych w Warszawie. Wystawa powyższej sztuki wraz z opłatą honorarium autora kosztować będzie dyrekcję teatru Polskiego kilka tysięcy rubli; — jest jednakże nadzieja że „Królewski jedynak” wypełni repertuar do końca bieżącego sezonu przy wysprzedanych przedstawieniach.

Teatr Popularny (Konstantynowska 16)

W sobotę wieczorem, przedstawienie ku uczczeniu pamięci Antoniego Małeckiego, historyczna sztuka „List żelazny” (Chłopski syn) rzecz niezwykle silna i interesująca.

W niedzielę po poł. pełna humoru i dowcipu krotoczwila „Trzeba umrzeć, aby żyć”.

Sztuka ta na poprzednim przedstawieniu doznała dużego powodzenia, wieczorem po raz drugi „List żelazny” (Chłopski syn). Sztuka historyczna Antoniego Małeckiego za panowania Michała Korybuta Wiśniowieckiego.

„Hiszpańska Mucha” głośna farsa Fr. Arnolda i E. Becka w opracowaniu Ludwika Siwińskiego, reżysera teatrów warszawskich, która na wszystkich Europejskich scenach zdobyła sobie tak wielkie powodzenie, ukaże się po raz pierwszy na scenie teatru Popularnego we wtorek dnia 24 marca.

Dyrekcja posiada wyłączne prawo grania tej sztuki.

Sport.

Jutrzejsze zawody o mistrzostwo.

Po kilku wstępnych grach towarzyskich rozpocznie się jutro właściwy sezon piłki nożnej grami o mistrzostwo.

Tegoroczne zawody będą tem zaciętsze, że trzy przodujące kluby t. j. Ł. K. S., Touring-Club i Kraft rozporządzają doskonałymi drużynami, wszystkie zaś inne kluby wyteżą swe siły, aby puhar nie przeszedł na własność Ł. K. S., gdyby ten klub także i w tym roku po raz trzeci zdobył mistrzostwo.

Wszystkie kluby przygotowane już są dostatecznie do zawodów, forma ich w porównaniu z rokiem ubiegłym, poprawiła się znacznie i zbliża się, powoli wprawdzie ale nie zaprzeczenie, do wzorów zagranicznych.

Na pierwszy ogień wystąpią 4 kluby, które w ubiegłym roku zajęły ostatnie miejsca w grach o mistrzostwo. Doświadczenie ubiegłych lat, gruntowna reorganizacja drużyn przeprowadzona w tych towarzyskach, każą oczekiwać znacznie lepszych rezultatów.

Gry jutrzejsze pociągają także dlatego, że grają kluby równej prawie siły.

Przed południem na boisku przy ul. Srebrzyńskiej spotkają się starzy rywale: Widzew z Unią.

Po południu zaś na boisku przy ul. Wodnej 4 N. v. Castle z Victorją.

Równocześnie z grami pierwszych dru-

żyn będą także drugie drużyny tych towarzyszy.

Posiedzenie delegatów klubu piłki nożnej.

Na ostatniem posiedzeniu delegatów klubów piłki nożnej dokonano wyborów zarządu, w skład którego weszli pp. Ulrich z „Touring Clubu” (przewodniczący), Miller z „Ł. K. S.” (zastępca przewodniczącego), Kloss „Unia” (sekretarz), Lichmaniak z „Victorji” (zastępca sekretarza), Kahn z „N. v. Castle” (skarbnik), Dressler z „Kraftu”, Sienkiewicz z Ł. K. S. i Gapiński z T. M. R. F. Widzew (omija rewizyj a).

Następnie powzięto następujące uchwały.

1) Jednogłośnie zniesiono dyskwalifikację p. Hempia z Victorji.

2) Uchwalono przystąpić w czasie świąt Wielkanocnych trzy mecze z krakowską drużyną Wisła. Przeciw drużynie krakowskiej grać będą trzy drużyny reprezentacyjne. Przy wyborze drużyny kierowano się tą myślą, że Wisła zaprosiła Łódzką drużynę reprezentacyjną do Krakowa na dn. 3 maja.

3) Przyjęto rozkład gier o mistrzostwo pierwszych drużyn na sezon wiosenny i jesienny.

4) W sprawie przechodzenia graczy z drugiej drużyny do pierwszej przyjęto zasadę, że każdy gracz, który grał trzy razy w pierwszej drużynie staje się członkiem drużyny pierwszej.

5) Każdy gracz, biorący udział w grach o mistrzostwo, winen być zgłoszonym przynajmniej 14 dni naprzód.

6) W grach o mistrzostwo wolno graczom grać tylko w jednym klubie w ciągu całego wiosennego i jesiennego sezonu.

Następne posiedzenie odbędzie się w poniedziałek 23 marca w lokalu „Touring-Clubu”.

Telegramy

Tel. T. W. A. T. i własne.

Kara śmierci.

PETERSBURG. Wojskowy sąd okręgowy skazał 2 żołnierzy 37 brygady artyleryjskiej Morszowa i Andrejewa za zabicie swego wachmistrza na karę śmierci.

Za szpiegostwo.

WIEDEN. Sąd w sprawie 9 rosjan, oskarżonych o szpiegostwo, uniewinnił 2, pozostałych skazał na długoletnie więzienie.

Mobilizacja.

BIAŁOGROD. Dziś ukaże się reskrypt cesarski o utworzeniu 5 nowych pułków piechoty i 3 inspekcji armji pod dowództwem następcy tronu serbskiego.

1,000 ofiar.

KRAKÓW. Władze pruskie graniczne cofnęły w Mysłowicach z powrotem do Galicji około 10,000 wychodźców. Przyczyną cofnięcia tej masy ludzi, zdążających do Niemiec na roboty polne, ma być brak tam owej roboty obecnie. „Obieży-sasi” głodni, obdarci wracają do domów pieszo o zebrany chleb. Wielu umiera po drodze z wycieńczenia i głodu. Kraków organizuje dla nieszczęśliwych pomoc doraźną.

KAKÓW. W związku z doniesieniami prasy o rozpaczliwym położeniu emigrantów polskich, którzy udali się na roboty do Prus, lecz nie mogą znaleźć pracy i giną z nędzy w Mysłowicach, odbyło się wczoraj zebranie stronnictwa demokratycznego, na którym uchwalono jednogłośnie wezwać władze krajowe i centralne, jak również Koło polskie w Wiedniu do przyścia z natychmiastową pomocą nieszczęśliwym.

Referował redaktor Konopiński.

KRAKÓW. Dziś udał się do Mysłowic poseł sejmowy Lukowski celem zbadania na miejscu położenia wychodźców polskich. Zabrał z sobą kilkaset koron, zebranych doraźnie na wczorajszym zebraniu stronnictwa demokratycznego.

Sytuacja w Ulsterze.

LONDYN. Położenie w Ulsterze staje się coraz groźniejsze. Ulsterczycy są zmobilizowani i przygotowani najzupełniej do walki. Rząd wysłał do Dublina kilka okrę-

tów wojennych a drogą lądową wysłał wielkie masy wojska, uzbrojone w najnowsze karabiny szybkostrzelne.

Oświadczenie cesarskie.

WIEDEN. Podczas wczorajszej audjencji u cesarza, na której odbyło się uroczyste zaprzysiężenie d-ra Leo na tajnego radcę, cesarz oświadczył, że jest niezmiernie zawolony z dojscia do skutku ugody polsko-rasińskiej i wyraził nadzieję, że obecnie mrody te będą żyte w bratniej zgodzie.

Bilety wizytowe i karty adresowe
w wielkim wyborze wykonywa szybko i tanio
DRUKARNIA J. GRODKA
Widzewska 106a.

Wysła z druku zajmująca powieść Ch. Dickensa pod tyt. „Miłość i poświęcenie”
Cena 20 kop.
Nabywać można w Administracji „N. Gazety Łódzkiej”
Przejazd Nr. 1

Do sprzedania bryczka
prawie nowa, mało używana z latarniami lub bez, Sieczkarnia czterokosowa używana
Wiadomość: Wola Bałucka, stacja Łask, Grabowska. 388—6

Buchalter
do zaprowadzenia ksiąg potrzebny zaraz. Tamże znajdzie 2 godzinne zajęcia. Zgłaszać się codziennie od 5-7 po poł. do pana T. Macherskiego. Apteka, róg Przejazd i Widzewska. 1831—3—1

KUPIĘ
obraz z motywów żydowskich art. mal. S. Hirszenberga. Wiadomość w Administracji. 1811

Piękność-to potęga!
Na piegi, przyszcze, wągry, mokre i suche liszaje, krosty i wszelkiego rodzaju nieczystości skóry jest wiele różnych środków, lecz skutecznie działających bardzo mało. Kto chce otrzymać prawdziwie radykalny środek kosm.-leczniczy, niech żąda rozpow szechnionego i uznanego przez powagi lekarskie mydła Książca Kneippa.

W razie nieregularnego doręczania Gazety Sz. Pre- numeratorom przez rozno- sicieli, prosimy o zwracanie się z reklamacjami do Ad- ministracji, Przejazd Nr. 1. Tel. 20-30.

Skład pianin Chodkowskiego
Mikołajewska 25. Telef. 24-55. 66—1

CYRK „COLISSEE”

Targowy Rynek. Telefon 21-68.

W sobotę dn. 21 Marca **Sportowe benefisowe przedstawienie**
Benefis ulubienicy publiczności niezwykłego chamu Europy. **GIRALDI** (Kraków). Przy biletach wydawane będą jej fotografie, chcąc się zapisać w pamięci Łódzkiej publiczności. **GIRALDI** wykona dziś wiele atletycznych numerów a mianowicie: 1) Żywy karmel, 2) Ćwiczenia z ciężarami, 3) Czartowski—Most, 4) Nowość „Piekielna Kuźnia”, i wiele innych nowości.
 Dzisiaj walczy 6 par Damskiego championatu, arbiter Aleksy Miller, wszystkie walki rozstrzygające. 1, 2, 3 Giraldi jednocześnie walczy 3-mi przeciwnikami: Rozenberg II, Braun, Brodzka. 4) Szweczenko—Kelt. 5) Czerwona Maska—Damberg. 6) Sz. Loterstein—Morozowa. Szczegóły w programach.
 Anons: Jutro dużo nowości???

Jutro w niedzielę, dnia 22 marca

Wspaniałe Przedstawienie

Debiuty nowych artystów. 1) **Debiut: wlot napowietrzny „Czterech Djabłów”.** 1) **Występ „Człowieka fenomena”.** Mister Dzeronni przez 15 minut śpiewa, pracuje i pali pod wodą.

Dzisiaj **Walka Math.** W przejeździe z Ameryki do Petersburga między znanymi championami świata Zbyszko Cyganiewicz I contra Lurich a także **Benefis Mille Kelt.** Jutro przejeździe przez nią samochód. Walczyć będą 4 pary damskiego championatu. 1) Giraldi—Damberg. 2) Czerwona Maska—Brodzka. 3) Szweczenko—Morozowa. 4) Sz. Loterstein—Kelt. Wszystkie walki rozstrzygające. Szczegóły w programach.

Do wynajęcia

w domu inteligentnym obywatelskim mieszkaniu. Miejscowość piękna, zdrowa, nad rzeką. Park świerkowy i sosnowy. Na miejscu fortepian, biblioteka liczna i czasopisma. Od Stacji SIERADZ 3 wiorsty (20 minut kołami). Letnisko może być z całodziennym utrzymaniem we DWORZE, albo POKOJE w OFICYNIE. Wiadomość: S M A R D Z E W P O D S I E R A D Z E M.

Z powodu wyjazdu

do sprzedania **MERLE SALONOWE** fantazyjne, kryte różowym pluszem i obrazy olejne Wywiórskiego, Jasińskiego i t. d.

Wiadomość: Administracja, ul. Przejazd Nr. 1.

Prenumeratę i ogłoszenia

dla „Nowej Gazety Łódzkiej” przyjmuje w Kijowie

„Tow. KANTOR HANDLOWO-REKLAMOWY”

Kijów, Fundulejewskaja № 14, tel. 34-94

oraz jego Agentury w Moskwie, Petersburgu, Warszawie, Odesie i Paryżu

DRUKARNIA AKCYDENSOWA

mająca dużo robót stałych — przyjmie czynnego współnika z kapitałem od 6-ciu tysięcy rubli. — Zgłaszać się codziennie od 6 do 7 wiecz., ul. Widzewska № 106A.

W lasach Starachowickich (gub. Radomska, st. Wierzbnik Dr. Żel. Nadwiślańskiej) **jest do sprzedania kilka tysięcy sążni drzewa opalowego, szczapowego, kraglakowego i galeziowego po niskiej cenie.**

Reflektanci zechcą zwracać się do Biura Rady T-wa Starachowickiego w Warszawie, Książęca 2a. 346-3

Zdolny, energiczny INKASENT

z kaucją Rub. 1,000 z pierwszorzędnymi referencjami, poszukuje natychmiast posady inkasenta, tylko w większej firmie. Oferty pod „Inkasent” do Administracji. 344-3

Zabawa Maskaradowa

Stow. Nauczycieli Żydów w sobotę, d. 21 b. m. w Białej Sali Manteuffla. Panie w maskach. 2 Nagrody. O godz. 3 obowiązkowe demaskowanie się. Bilety w cenie 2 rubli są do nabycia w lokalu Stow., Południowa 20, od g. 6—8 wiecz. Liczba biletów ograniczona. 342-2

Hurtowy i detaliczny skład

Win, Wódek, Koniaków, Likierów krajowych i zagranicznych, Herbaty, Towarów Kolonialnych, Kawioru Astra-chańskiego i Delikatesów

K. Hoffmann, Łódź

ul. Rozwadowska № 11, róg Wólczańskiej.

2004-20

Czy doprawdy?

Pani jeszcze nie używała kremu tak bardzo rozpowszechnionego na całej kuli ziemskiej z niezawodnym rezultatem. Wydatek nieznaczny, a korzyść wielka. Wszelkie pieczenie, plamy, pryszcze, wry i liszaje natychmiast bezpowrotnie znikają. Dla uniknięcia naśladowictwa sprzedaż tylko w składach aptecznych na **Nawrot № 54, i Konstantynowska 75.** Cena za słoik 50 kop., mocniejszy 75 kop.

„Niemiecki Kodeks Handlowy”

na język polski przełożył Tadeusz Zborowski, radca sądu w Inowrocławiu. Do nabycia w księgarniach M. Niemierkiewicza w Poznaniu i Władysława Nitton w Łodzi, ulica Piotrkowska 162. Cena 1 rb. 50. 317-10-1

NAUCZYCIEL

udziela korepetycji oraz przysposabia na różne świadectwa. Ul. Piotrkowska 117 m. 17, zastać można od 8—8. 2459

„OAZA”

róg Główniej i Piotrkowskiej.

Tylko 3 dni do poniedziałku włącznie

Wielki Sensacyjny Program! „SERCE Z ŻALU JEJ PEKŁO”

oraz bardzo wesoła komedia „Głuptasiński baletnicą z musu”

I WIELE INNYCH NOWOSCI!

Zawiadomienie. Nabyliśmy wszechświatowy sensacyjny obraz „Klucze szczęścia”. Dramat w 14 cz. podług powieści Wierbickiej, który od Soboty 28 Marca demonstrow. będzie tylko w naszym teatrze. **Prosimy nie zapominać!**

Teatr 15 Piotrkowska 15. Teatr Optique Parisienne

Elektr. wentylacja

Zmiana programu we wtorki i soboty.

Dzisiaj sensacja! Jedyne egzemplarz w Łodzi Dzisiaj sensacja!

„Czarna Banda”

Niebywały detektywny dramat w 4-ch częściach.

Obraz powyższy przedstawia wiele ciekawych wzruszających momentów.

I JESZCZE WIELE INNYCH OBRAZÓW.

CASINO
Ceny zwyczajne.
Ceny zwyczajne.

„Tajemnica czarnej damy”

Sensacyjny dramat w 4 wielkich aktach.

oraz zupełnie nowy repertuar mówiących obrazów, między innymi:

- 1) Ażeby zamaż wyjść
- 2) Było pewnego razu

ODEON
Ceny zwyczajne.

„OFIARA FAŁSZERZA PIENIĘDZY”

wielki dramat detektywów wspaniale kolorowany w naturalnych kolorach oraz inne wspaniałe obrazy.

SPINKS
Dzisiaj i jutro
po raz ostatni

Wielkie wszechświatowe arcydzieło kinematograficzne

„GERMINAL” podług Emila ZOLA (Życie robotników)

w 8 wielkich aktach z znakomitym H. KRAUZEM w głównej roli.

Nie bacząc na wielkie wydatki ceny pozostają zwykłe: 15, 20 i 30 kop. Niechaj nikt tej okazji nie przepuści. Obraz został odegrany pod ziemią. Początek o 3 godz. Straszna katastrofa w kopalni węgla. Wspaniałe sceny ratunkowe.

Zarząd Eksploatacji
Łódzkich Rzeźni Miejskich
Ul. Inżynierska № 1.

Poleca skóry wołowe, krowie, cielęce, końskie suchel i solone. Łój i szmalce topiony, do celów technicznych, nieznych. Krew suszona na nawosy sztuczne. Maczkę mięso-kostną na karm dla ryb, tuczni drobiu i trzody. Włosień tapicerski dezynfekowany w kilku wyborowych. Szczecinę suchą i mokrą. Łódź sztuczny po 15 kop. za pud na miejscu bez odstawy. 592—

JASNEJ SŁOŃCA
ZAPRAWA DO PODŁÓG

nadaje piękny i długotrwały połysk. W cieniu wyrugowania z handlu lichych falsyfikatów fabryka obecnie plombuje każde pudełko. Zadać tylko z plombą, z napisem „Jasnej słońca”. Sprzedaż w składach aptecznych i sklepach farb. Łódź, Piotrkowska 115. Przedstawiciel: D. Marcus, Tel. 21-79. 2517

SKLEP
do wynajęcia tanio od 1-go Kwietnia po magazynie z kapelusami. Wiadomość na miejscu.—Wólczańska 139. 8 250

Buchalterji
podwójnej rachunkowości handlowej, korespondencji w 5 językach, stenografii etc. wykłada gruntdownie M. Steinhauer, dyplomowany nauczyciel buchalterii, Łódź, ul. Widzewska 82, oficyna 2 wejście, III piętro na lewo, Godziny przyjęcia od 2—3 po południu i 8—9 wieczorem, Oddzielne grupy z wykładem w polskim i w niemieckim języku. 2414-15-1

Ogłoszenia drobne.
A!A!A! Meble w wielkim wyborze oraz łóżka, mebla, łowe wózki, walcypedy, kołki wanny, lodownice.—Poleca na nabożące święta największy chrześcijański (skład mebli) Władysław Reussowski—Piotrkowska 116 I piętro front. W niedzielę otwarty od 1—6 po poł. 2647-3-1

Bezpłatnie bo bez nauzcyciela nauczyć się każdy sam łatwo, prędko, gruntdownie na Samouczkach Reussnera po angielsku, francusku, niemiecku, rosyjsku. Nakiad autora Złota № 6, Warszawa. Czarlik bezpłatnie. 2556-11-1

Człowiek w sile wieku z prowiecją trzeźwy, znający dobrze miasto poszukuje zajęcia woźnego, lub kuczera. Może złożyć 200 rb. kauceji. W. Sokolnicki, ul. Kątna 56.

Dwa pokoje z kuchnią do wynajęcia. Doraz meble do sprzedania bardzo tanio, byle zaraz. Piotrkowska 190 m. 1. 2622-2-1

Karol Weichert zgubił kartę od aszportu wydaną z fabryki Józefa Richtera. 2626-1

Nowe kota w wielkim wyborze do sprzedania. Konstanczynska 102. 2621-1

Zginiął paszport na imię Mieczysław wa Frenkał, wydany przez Magistrat m. Łódź.

Kursy fachowe
RYSUNKU i KREŚLENIA
w zastosowaniu do rzemiosła i przemysłu
WALENTEGO PIASKOWSKIEGO

Łódź, Targowa 71. (Wodny Rynek). Łódź, Targowa 71. (Wodny Rynek).
Rysunki geometryczne, rysunki fachowe, rysunki z wolnej ręki, kompozycja i stylizacja, intarsja, kosztorysy rysunków. Wykłady zastawane ściśle do danego rzemiosła. 2504-3-1

Tanio, dobrze
a nawet bez pieniędzy !!
powszechnie znana firma

Sprzedaje na sezon 1914 r. nowe typy rowerów.
Szosowe, wyścigowe i damskie najpierwszych w świecie wypróbowanych angielskich marek B. S. A. Triumph, Raleigh, Rudge-Withwort i ORMONDE po niebywale przystępnych cenach, a także na warunkach rozplaty DO 30 MIESIĘCY, począwszy od rb. 3.50 kop. miesięcznie. Ceny got. od rubli 75. Największy dom Automobilowo-Rowerowy „The New Maison-Ormonde” ODDZIAŁ w ŁODZI ul. Spacerowa № 40. Cenniki bogato ilustrowane bezpłatnie. W niedzielę i święta magazyn otwarty od godziny 9 r.—5 pp.

ELEGANCKA
damską, meżką, uczniowską i dziecięcą
KONFEKCJE
podług najświeższych modeli, gotową i podług miary z najlepszego materiału
po cenach najprzystępniejszych poleca
Ch. I. Sachs
120. Piotrkowska 120.

Starszy felczer
PIOTR GOŁAŃSKI
b. etatowy felczer Szp. Dz. Jezus w Warszawie, z długoletnią praktyką wykonywa wszelkie czynności w zakres felczerstwa wchodzące. Codziennie szczepienie ospy świeżą krowianką. Rzgowska 33, I piętro. 2516-3-1

Czysto urządzona
KAWIARNIA FOGELSAŃGA
Mikołajewska 59 wydaje codziennie obiad smaczne gospodarskie od 12 do 4 po 30 i 40 kop. 2524

PLACE POD LETNISKA
do sprzedania po 6—8 kop. łokieć. Od stacji 5 minut drogi. Wiadomość: Stacja Andrzejów D. Ż. F. Ł. u W-go Chmielewskiego, lub w Bedoniu u W-jej M. P. Kochanowskiej

W Fabrycznym Magazynie Porcelany

"CMIELÓW"

Łódź, Piotrkowska 31, telef. 11-80.

odbywa się

Wypzedaż

towarów wysortowanych po cenach b. niskich.

PORCELANA. SZKŁO. MAJOLIKA. TERRAKOTA.

Podczas wypzedaży Magazyn od godz. 1-ej do 3-ej zamknięty. W niedzielę, dnia 29 b. m. i 5 kwietnia Magazyn otwarty od godz. 2-ej.

Zapotrzebowania z prowincji załatwia się odwrotnie!

Ceny konkurencyjne.

Specjalna fabryka

Wszelkich Armatur Piecowych i Kuchennych

Wykonuje: Kuchnie żelazne stałe i przenośne, lastwo do kuchen angielskich, zwycajnych i ozdobnych. Kuchnie duże dworskie i restauracyjne. Części do pieców piekarskich i kuchenicznych oraz wszelkie wyroby w zakresie slusarstwa wchodzące.

Józef Czarński i S-ka

W Warszawie,

Elektoralna 20. Tel. 407-08.

Towar i wyrob solidny.

Gorset „JUVENIL“

Przygotowuje Piękność figury i zdrowia

ZALETY:

rozszerzenie klatki piersiowej, talja elastyczna, linja pleców zupełnie prosta.

Używając gorset „JUVENIL“ niebędzie więcej pochyłymi dziećmi, skłonnych do chorób płucnych.

Gorsety „JUVENIL“

renomowana pracownia gorsetów

Anny Laferskiej

Poleca wielki wybór gorsetów ostatnich fasonów Paryskich i Wiedeńskich, a także fason „TANGO“.

Łódź, Konstantynowska № 10. Tel. 34-75.

ZARZĄD

Tow. Wzajemnego Kredytu Łódzkich kupców i przemysłowców

ul. Piotrkowska 17.

ma zaszczyt podać do wiadomości, że wobec niedojścia do skutku zgromadzenia w dniu 9 marca r. b., następnie

Ogólne Zebranie członków

stosownie do § 35 Ustawy odbędzie się w dniu 23 marca r. b. o godzinie 7-ej wieczorem w Sali Koncertowej przy ul. Dzielnej 18 i będzie prawomocne bez względu na ilość przybyłych członków.

Sprawozdania za 1913 r. są do odbioru w biurze Towarzystwa: 2476-2-1

WIŃA „CHĄSTA“

są wyborowego gatunku, nadzwyczaj lekkie i przyjemne w picciu.

Czerwone wina po 40, 55, 70, 80, 90, i 1.25 za butelkę.
Białe wina po 40, 55, 65, 70, 75, 80, 90, 1.— i 1.50 za butelkę.
Deserowe wina po 50, 80, 1.00, 1.25, 1.50 i 2.00 za butelkę.

SKŁAD: PIOTRKOWSKA 99

BAZAR PRZEMYSŁOWO-RZEMIEŚNICZY

W Łodzi, Piotrkowska Nr. 91. Tel. 35-41.

Niniejszem mamy zaszczyt podać do wiadomości, że dla podniesienia rzemiosła krajowego, dania możności naszym fabrykantom i rzemieślnikom pokazania szerszemu ogółowi swoich wyrobów, Stowarzyszenie rzemieślników, otwiera dnia 1 kwietnia r. b. w Łodzi, ulica Piotrkowska 91, stały „Bazar przemysłowo-rzemieśniczy“. Wszelkie roboty są już na ukończeniu.

Zamówienia na wolne jeszcze miejsca przyjmuje kancelarja mieszcząca się w Bazarze, Piotrkowska 91. Tel. 35-41.

We wszystkich Księgarniach sprzedają się dzieła pedagogiczne Reussnera do bardzo prędkiej i najłatwiejszej nauki Języków Obcych w Szkole i Domu bezpłatnie, bo bez nauczyciela z objaśnieniem wymowy i kluczem pod t.

Samouczek

Polsko-Niemiecki kurs wstępny (Elementarz) - po kop. 5, 12, 24 i 40 - kurs I-szy k. 80, - kurs II-gi k. 1.60 - Rusko-Niemiecki k. 5, 12, 24, 40 i 2.20. - Polsko-Francuski kurs I-y k. 1.20, kurs II-gi k. 3.20 - Polsko-Angielski kurs I-y k. 75, kurs II-gi k. 1.20. Polsko-Ruski Elementarz po k. 5, 12, 24, 40, - kurs I-y k. 1.40, - kurs II-gi kop. 1.80. Nakład autora (Reussnera), ul. Złota № 6, Warszawa, który wysyła I-y zeszyt Samouczka gratis, po otrzymaniu marki poczt. za 7 kop.

Niniejszem zawiadamiam Sz. Klijęntelę, że

właściciel paryskiej pracowni konfekcji damskiej

A. Reitberger,

ul. Zawadzka № 1, powrócił z Paryża

i poleca na sezon wiosenny i letni najnowsze modele jako to: kostjumy, fantazyjne piaszcze i eleganckie wizytowe suknie w wielkim wyborze.

MAGAZYN

ubiorów męzkich

Franciszka HESSE

ul. Andrzeja № 1. Telef. 31-76.

Poleca nowości sezonowe: ulstry, couwer-cod palta, garnitury marynarkowe, jak również uczniowskie i dziecinne.

Wielki wybór materjałów krajowych i zagranicznych zawsze na składzie.

Nowo utworzony zakład fotograficzny Absolwenta Akademii Mozaachijskiej

J. Szömfelda w Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 82 (w podwórzu).

połącza się uwagę Sz. Publiczności. Zdjęcia codziennie bez względu na stan pogody. Wykonuje się jak najskrupulatniej wszelkie zdjęcia fotograficzne. Powiększenia do naturalnej wielkości z każdej fotografii 2486-4-1

MAGAZYN OBUWIA

T. OBREBSKI

ul. Dzielna № 5.

Poleca gotowe obuwie w wielkim wyborze: męskie, damskie, oraz dziecinne, własnego wyrobu z najlepszych materjałów, podług najnowszych fasonów. Przyjmuje obstalunki, które wykonywa starannie i punktualnie.

Ceny bezkonkurencyjne, bardzo niskie. 2457-10

Każdy może nabyć działek ziemi

w „ZWIERZYŃCU“ w najlepszej części miasta Wilna, Miejscowość ładna, zdrowotna las, rzeka.

Ceny i warunki wygodne

Spieszcie się z kupnem: ziemi pozostało bardzo mało! To przypomnienie - ostatnie! Po informację zwracać się do kantoru sprzedazy działek w Zwierzyniec: Wilno, „Zwierzyniec“ prospekt S-to Jerski № 68. Telefon № 46. Po informację można zgłaszać się w ciągu całego dnia nie wyłączając świąt. 2255-6-1

Pierwsza Lecznica lekarzy specjalistów dla przychodzących chorych

45. Piotrkowska 45 (róg Zielonej). Telef. 30-13.

Wewnętrzne i nerwowe Dr. I. SZWARCWASSER od 10 - 11 i 4 1/2 - 5 1/2 codziennie w niedziele od 10 - 11.

Choroby skórne i weneryczne Dr. L. PRYBULSKI. W niedziele, wtorki, czwartki, piątki od 1 1/2 - 2 1/2 a Poniedziałki, środy, soboty od 8 1/2 - 9 1/2 wieczór.

Choroby dzieci miejsce porad dla matek szczepienie ospy Dr. I. LIPSZYC codziennie od 1-2 pp.

Choroby chirurgiczne Dr. M. KANTOR od 2 - 3 i 7-8 wieczór codziennie.

Choroby kobiece Dr. M. PAPIERNY od 3 - 4 codziennie.

Choroby oczu Dr. B. DONCHIN Codziennie od 9 - 10 rano.

Choroby nosa, uszu i gardła Dr. C. BLUM Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek od 1-2. Piątek, sobota, niedziela od 9 - 10 rano.

Analizy krwi, wydzielin, moczu. Badanie mamek. Porada 50 kop.

LECZNICA dla PRZYCHODZĄCYCH CHORYCH

ul. Piotrkowska No 17 (dom przechodni), ul. Zachodnia 52. Tel. 35-58

Lekarze ordynujący	Specjalność	Dnie przyjęcia w lecznicy	Godziny
Dr. Altenberger O.	ch. gardła, nosa i uszu	poniedziałek, środa, sobota	9-10
Dr. Artyfikiewicz G.	ch. kobiece i akusz.	wtorek, czwartek, piątek	2-3
Dr. Bernard W.	ch. wener. i moczop.	codziennie prócz wtorku i piątku	1-2
Dr. Brabander T.	ch. kobiece i akusz.	poniedziałek, środa, piątek	7-8
Dr. Brzozowski K.	ch. kobiece i akusz.	wtorek i piątek	2-3
Dr. Czaplicki B.	ch. gardła, nosa i uszu	wtorek, czwartek, sobota	10-11
Dr. Dutkiewicz W.	ch. wener. i skórne	poniedziałek, środa, piątek	7-8
Dr. Dunin-Wasowicz.	ch. dzieci	wtorek, czwartek, sobota	3-4
Dr. Garliński.	ch. oczu	poniedziałek, środa, piątek	9-10
Dr. Gloger R.	ch. kobiece i akusz.	wtorek, czwartek, sobota	7-8 w.
Dr. Goldberg H.	chirurgia	poniedziałek, środa, czwartek, sobota	4-5
Dr. Goldenberg A.	ch. kobiece i akusz.	poniedziałek	8-9
Dr. Gromski.	ch. dzieci	codziennie	1-2
Dr. Gundlach.	ch. wewn. i dzieci	czwartek i piątek	6-7
Dr. Jasiński E.	chirurgia i kobiece	środa i sobota	10-11
Dr. Jokił J.	ch. wewn. i dzieci	poniedziałek, środa, piątek	7-8
Dr. Lewinson St.	ch. wewnętrzne	niedziela	0-11
Dr. Lipiński Klem.	ch. wewn. i dzieci	wtorek i czwartek	7-8
Dr. Libiszowski E.	ch. wewn. i dzieci	poniedz., wtorek, czwartek, piątek	1-2
Dr. Luczycki B.	ch. nerwowe	środa i sobota	5-6
Dr. Ługowski Z.	ch. kobiece i akusz.	codziennie	11-12
Dr. Marks M.	ch. kobiece i chirurgia	poniedziałek i czwartek	6-7
Dr. Michalski J.	ch. oczu	codziennie prócz niedziel	3-4
Dr. Michalski Ł.	ch. kobiece i akusz.	poniedz., czwartek, sobota	12-1
Dr. Mittelstaedt E.	ch. wewn. i nerw.	wtorek i piątek	4-5
Dr. Olszewski L.	ch. wewn., żołą. i kisz.	poniedziałek	10-11
Dr. Osiecki T.	ch. płuc i serca	codziennie prócz niedziel	2-3
Dr. Rosiewicz J.	ch. wewn. i dzieci	środa	3-4
Dr. Rueger H.	ch. wewn. i dzieci	poniedziałek, wtorek, sobota	6-7
Dr. Sadkowski H.	ch. wewn. żołą. i kisz.	codziennie prócz niedziel	9-10
Dr. Skusiewicz F.	ch. wener. i skórne	wtorek, czwartek, sobota, niedz.	1-1
Dr. Sonenberg G.	ch. wener. i skórne	poniedz., środa, piątek, niedziela	8:30-9:30 w.
Dr. Tomaszewski A.	chirurgia i ortopedia	wtorek, czwartek, sobota	10-11
Dr. Watten I.	chirurgia	wtorek i czwartek	9-10
		piątek	5-6

Dyżury nocne, analizy, szczepienie ospy, badanie mamek 443-104-1 **Cena za poradę 50 kop.**

LECZNICA ZĘBÓW
Płombowanie i specjalne laboratorium zębów sztucznych i złotych koron.
Reparacje i przeróbki sztucznych zębów na poczekaniu.
Wycinanie zębów bez bólu przez lekarza-dentystę
M. Lerner, 1849
Ceny bardzo przystępne.

Dr. L. PRYBULSKI
Ulica Południowa № 2.
Telefon № 13-59.
Syphilis, choroby skórne, włosów, (kosmetyka lekarska) weneryczne, moczopłciowe i niemocy płciowej.
Leczenie syphilisu salvarsanem Ehrlich-Hata „606”-914 (wśródżylnie)
Leczenie elektrycznością, elektrolyza (usuwanie szpecących włosów) oświetlenie kanału (uretroskopia).
Przyjmuje od 8-1 r. i od 4-5 r. po południu.
Dla pań oddzielna poczekalnia.

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i dróg moczowych
D-r S. KANTOR, (Piotrkowska 144),
róg Ewangelickiej, Telefon 19-41.
Prześwietlenie i fotografowanie wnętrza ciała promieniami Roentgena; Gabinet światłolecznicy (choroby skóry i włosów) i elektroterapeutyczny (niemoc płciowa).
Godziny przyjęcia: 8-2 rano i 5-9 po południu. Dla pań osobna poczekalnia.
1975

Dr. W. DUTKIEWICZ
przeprowadził się na ul. Nawrot 1, róg Piotrkowskiej.
Choroby: skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Przyjmuje od 9-12 r. i od 5-8 w. Panie od 4-5 po poł. 20

GABINET DENTYSTYCZNY
Dr. med. Zacharow
(b. zarządzający i lektor szkoły dentystycznej). Specjalista chorób zębów, jamy ustnej i sztucznych zębów.
Piotrkowska № 79. Przyjmuje od 9 i pół do 2 i od 4-8.

Dr. med. Bolesław Kon
Choroby uszu, nosa, gardła i chirurgiczne.
Piotrkowska 56. Telefon 32-62.
Godziny przyjęcia: od 9-11 rano i od 4-7 po południu. W niedziele od 11 rano i od 2-4 po poł. 419

Dr. Sonenberg
Choroby skóry, dróg moczowych i weneryczne.
PRZEPROWADZIŁ SIĘ na Zieloną 8.
od 11-1 i 5-7 1/2.

Dr. Trachtenherc
ul. Zawadzka № 6, tel. 34-76
b. asystent petersburskiego szpitala miejskiego, specjalista chorób wenerycznych, skórnych i niemocy płciowej.
1688-150
Przy leczeniu syphilisu zastosowanie preparatu ERLICH-HATA 606-914. Leczenie za pomocą elektryczności. Godziny przyjęcia od 8-2 i od 6-9.
Dla pań od 4-5 oddzielna poczekalnia

Dr. H. Litmanowicz
CHOROBY NEREK, PECHERZA I CEWK
Krótka 12. Telefon 18-61.
Godziny przyjęcia do 10 i 5-7 i pół 2493-15-1

Dr. J. Silberstrom
Ordynator Amb. Czer. Krzyża Zawadzka 12.
Choroby skóry, włosów i weneryczne
Kosmetyka lekarska. Stosowanie prep 606 i 914 (wśródżylnie)
Przyjmuje od 12-2 i 5-8 Panie od 4-5 (osobna poczekalnia), w niedzielę do 4 po południu

Dr. LEON GROSSMAN
mieszka obecnie Piotrkowska № 88 tel. 34-31.
Spec. chorób wewnętrznych i nerwowych.
Przyjmuje od 9-11 i 4-6-ej. 236-20

Dr. S. Schnittkind
przeprowadził się na ul. Średnią № 3.
Specjalista chorób wenerycznych, skórnych z kosmetyką lekarską (twarz, włosy etc.).
Przyjmuje od 9-11 i pół i od 4 i pół do 9 wiecz.

Dr. L. Klaczk
KONSTANTYNOWSKA 11.
Syphilis, skórne, weneryczne choroby dróg moczowych.
LECZENIE SYPHILISU EHRlich-HATA 606.
Przyjmuje od 8-1 rano i od 5-8 wiecz., dla dam osobna poczekalnia od 4-5. W niedziele i święta tylko do 1 rano.

Dr. Rosenblatt
Choroby uszu, nosa i gardła.
Przyjmuje od 10-11 r. i 5-7 po poł. w niedziele od 10-11 r.
Ulica Piotrkowska № 35.
Telefon 19-84.

Dr. JELNICKI
choroby weneryczne, skóry dróg moczowych
ul. ANDRZEJA № 7
9-12 i 5-8, w niedziele i święta 9-4
Telefon Nr. 170 410 1

Dr. Karol Blum
Specjalista chorób Gardła, nosa, uszu i zbroczeń mowy
(jąkanie, seplenienie i t. d.) podług metody Prof. Gutmana z Berlina.
Godziny przyjęcia: od 10 i pół do 12 i pół i od 5 do 7-jej wiecz.
Piotrkowska 165 (róg św. Anny) Telefon 13. 52.

GABINET DENTYSTYCZNY
Lek. dent. Rajgorodzka-Obodowska
Piotrkowska 37
Leczenie płombowanie i usuwanie zębów bez bólu. Przy gabinie specjalne laboratorium techniczne technika dentystycznego M. Obodowskiego 2.83

Lekarz-Dentysta J. HABERFELD
mieszka obecnie ul. Andrzejka № 2, róg Piotrkowskiej, 1-sze piętro
Przyjmuje jak dawniej.
Telefon 17-31. 9151-2

Dr. M. Gromski
Choroby dzieci.
Dzielna 9
od 3-4 po poł. 1644.

Dr. med. KAROL RIEDER
Choroby dzieci.
Przyjmuje od 4-6 po południu.
Nawrot 7.
Tel. 32-42. 2460-0

Dr. med. J. SZWARCWASSER
Piotrkowska 13.
Choroby wewnętrzne i nerwowe.
Specjalista chorób żołądka, kiszek i przemiany materji (cukrowa, podagra, otyłości i t. d. Niezbędne dla diagnozy analizy chemiczne i bakteriologiczne wydzielin i krwi w laboratorium własnym.
Przyjmuje od 11-1 i od 5-7 i pół po południu. 1981.

Dr. med. M. KERSZNER
Gegielniana № 4. Telefon 33-31.
SPECJALISTA CHOROBY DZIECI-NYCH I WEWNĘTRZNYCH.
Przyjmuje do 10 rano i od 3 do 5-jej po południu. 2472-0

Dr. W. Bernard
Choroby weneryczne, dróg moczowych i skóry.
Spacerowa 40 (przy Andrzejka)
Przyjmuje: 9-1 i 5-8, w niedziele i święta 10-1. 1942-200

Dr. med. Leyberg
Krótka, 5 tel. 26-50
Choroby skóry weneryczne i płciowa.
Przyjmuje od 10-1 i od 6-8. Panie od 4-6. W niedziele i święta od 8-1.
Dla pań oddzielna poczekalnia. 2266

Dr. Med. Aleksander Margolis
Zielona 6. Tel. 6-13.
Choroby żołądka i kiszek
Przyjmuje od 9-11 r. i od 4-7 po południu. 1962 12

WYSTRZEGAĆ SIĘ NAŚLADOWNICTWA!
PROWIZORA
H.F. JURGENSA
BORO-TYMOLOWE-MYDŁO
PRZECIWKO POCENIU SIĘ.
OPALENIENIU, PIEGOM, WĘGROM,
PRYSZCZOM I ŻÓŁTYM PŁAMOM.
PACHNĄCE MYDŁO TOILETOWE
NA WYŻSZEGO GATUNKU
WSTĘPIE DOBRYM
50 1/2 30

W. GORSKI
SZEWC 18052-87
Mikołajewska 32.
Poleca Sz. klienteli obuwie wykwintne w wielkim wyborze po cenach najniższych.
Najnowsze fasony obuwia.
Firma nagrodzona wielkimi medalami złotymi na wystawie Rzemieślniczo-Przemysłowej w Łodzi oraz Wystawie 1915 r. w Neaplu

NICI SINGER
szpulka 5 kop
sprzedaje się we wszystkich sklepach
KOMPANJI SINGER

NASZE MAGAZYN w Łodzi:

Dzielna	38.
Piotrkowska	86.
"	273.
Zgierska	9.
Konstantynowska	35
Główna	62.
Rzgowska	59.
i Średnia	3.

2233-12

Gry o mistrzostwo piłki nożnej.
Niedziela, 22-go marca
T. M. R. F. Widzew - T. S. Union
Srebrzyńska 37-39.,
Początek o g. 9 i pół rano.
K. S. Nev-Castle - Victoria
Wodna 4. - Początek o godz. 3 po poł.

NOWA GAZETA ŁÓDZKA

Dodatek literacki.

Jettatora

(Tragedja królowej).

Ślub eks-króla portugalskiego, Manuela, i ucieczka odeń młodej żony natychmiast po ślubie zwróciły uwagę Europy na tragiczną rodzinę domu Brabanckiego i królową — matkę Amelję, która jest główną winowajczynią portugalskiej rewolucji, oraz — jak wkrótce czytelnik stwierdzi, — główną osobą w tragicznym losie zabitego męża i syna, jak również wypędzonego niedawno młodszego syna Emanuela.

Wspomnienia te zaczerpnięte są z archiwum księżnej E. Kolb; z domu ks. Radziwiłł, która była blizkim świadkiem opisanych wypadków.

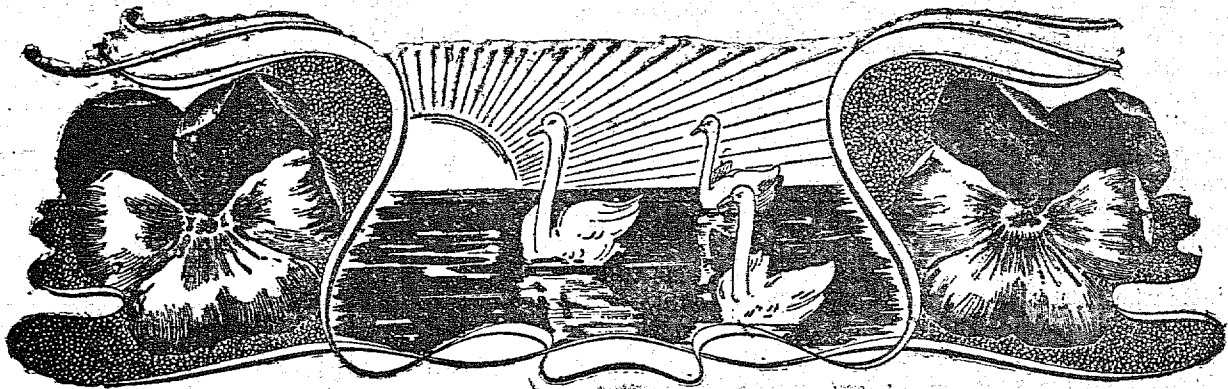
Pewnego pięknego poranku wrześniowego w maleńkiej wiosce angielskiej Tweekenhem, położonej na wybrzeżu Tamizy, zszła na świat dziewczynka, pierwsze dziecko

i krzyknęła: — Dziewczynka urodzona dzisiaj, z powodu której nie dostałam jałmużny, będzie sławną, piękną, mądrą, ale przyniesie nieszczęście tym, którzy ją otaczać będą; wokół niej panować będzie śmierć, boleść, rozpacz... Jettatora!... To będzie jej tytuł!... Jettatora!... Słyszycie? To ja, Redempta córka Fara, przepowiadam jej to! Jettatora!...

I z nieludzkim wyciem cyganka zniknęła w mrokach nocy.

Stało się to 15 września 1865 roku.

Lata płynęły. Cesarstwo we Francji runęło i ze zjawieniem się władz republikańskich książęta orleańscy mogli wrócić do ojczyzny. Książę Homalski zamieszkał w zamku Chantilly któremu chciał przywrócić dawną świetność. Kuzyn jego, hrabia Paryża, wrócił do zamku Eu, spędzając kilka tygodni co czas pewien w pałacu w Paryżu, oddanym do jego rozporządzenia przez księżnę Haller. Wszystko zapowiadało restaurację monarchji. Wskutek tego arystokracja paryska skupiła się wokół domu Orlea-

czynka, pierwsze dziecko głowy domu Orleańskiego, Ludwika Filipa, i żony jego, ks. Izabelli, infantki hiszpańskiej.

Błogosławiając nowonarodzoną prawnuczkę, królowa Marja — Amelja wyrzekła, że jest to jej największa radość w życiu, i że teraz umrzeć może spokojnie. Dziecię wniósł od dach rodziców nadzieję lepszej przyszłości, i na ewien czas spędziło troskę z czoła mieszkańców domu Tweekenhem — house, t. zw. „królów na wygnaniu“.

Zdawało się, że wszystko uśmiechało się do nowonarodzonej, którą zajęto się tak szczerze, iż zapomniano o „dobrej wróżce“, zjawiającej się — wedle słów francuskiego poety — zawsze do domu, w którym przybyło na świat dziecko. Wróżkę tą trzeba przyjąć dobrze, w przeciwnym razie, może ona ściągnąć nieszczęścia na głowę dziecięcia.

O wróżce zapomniano, ale ta przyszła jednak w osobie...cyganki z taboru, który rozbił swoje namioty w pobliżu królewskiego domu. Przyszła ona tegoż dnia wieczorem i poprosiła o chleb i pieniądze. Odmówiono jej, i to — jak opowiadają naoczni świadkowie, — w dość ordynarnej formie.

Wtedy stara cyganka wzięła garść ziemi, rzuciła ją w stronę okna, opuszczone zastony którego wskazywały, iż przebywa za niem królewskie dziecko,

oczekując chwili, kiedy zostanie uformowany dwór królewski. Nawet ostrożny baron Alfons Rotzylł zmienił swoje dotychczasowe bardzo ostrożne względem Orleanów postępowanie i kilkakrotnie zaprosił księcia i księżnę na swe sławne polowania. W tym czasie księstwo poczęli wprowadzać w świat swą starszą córkę, księżniczkę Amelję, która tymczasem z podlotka przeistoczyła się w dorosłą pannę, piękną i pełną umysłowych zalet.

Otoczenie poprostu ubóstwiało ją za jej szczerość, stanowczość i niezwykłą dobroć. Była ozdobą nie tylko swego domu, ale każdego salonu, w którym się zjawiała.

Mało kto jednak z współczesnych zwrócił uwagę na to, że każdy jej krok rawie sprowadzał na kogoś nieszczęście.

W 1878 roku na ślubie króla hiszpańskiego, Alfonsa XII, z kuzynką, księżniczką Marją Mercedes, wszyscy zauważyli pomiędzy otaczającą króla rodziną pięknego podlotka, księżniczkę Amelję Orleańską, cudną twarzyczką której zachwycali wszystkich.

Po ukończeniu ceremonii nowa królowa gorąco uściśnęła ks. Amelję i szepnęła do niej:

— A ty nie złożysz mi życzeń?

— O, tak, życzę ci dużo, dużo szczęścia; tyle, na ile zasługujesz!... — odrzekła ostatnia.

W pięć miesięcy później wszyscy najbliżsi krewni w żalobnych szatach odprowadzali do miejsca ostatniego spoczynku królów, klasztoru Eskuryal, młodą królową Mercedes, przedwcześnie wyrwaną przez śmierć z pośród rodziny, i to w sposób wielce tragiczny.

Aby ukończyć wychowanie ks. Amelji, hrabia umieścił córkę w klasztorze Sacré Coeur, gdzie zwykle wychowywała się większość dziewcząt arystokracji francuskiej.

Nie minęło nawet dwóch tygodni od czasu umieszczenia jej w klasztorze, a już przełożona, pani de Gramon, spadła ze schodów i pokaleczyła się tak, że wkrótce zmarła.

Przepowiednia cyganki zaczynała się najwidoczniej sprawdzać. Pamiętało je jednak tylko niewielkie kółko osób, a i te, wspomniawszy o owych wróżbach, wzruszały ramionami. Księżniczka Amelja coraz więcej zajmowała swoją osobą otoczenie, pośród którego żyła, a gdy pewnego razu zjawiała się na balu u księżnej La Rochefoucauld Bisazzia, to wzbudziła ogólny zachwyty, który długo później chowano dla niej w paryskich salonach.

Hrabia Paryża czasem spędzał miesiące całe w zamku Chantilly, u swego brata, wielkiego uczonego, który później ofiarował Francji ten przepyszny zamek Kondé. Księżę kochał bardzo swą bratanekę, ks. Amelję, i marzył o świetnej dla niej partji. A gdy następca tronu portugalskiego odwiedził Francję, księżę natychmiast zaprosił go na polowanie do zamku Chantilly, spodziewając się, że piękność i zalety duchowe księżniczki dokonają swego.

Ks. Amelja miała wtedy lat dwadzieścia. Wismukła, piękna, elegancka, przypominała postawą Madonnę Rafaela. Czarne jej oczy wyrażały tkliwość niezmierną, gdy znajdowała się pośród rodziny, a błyskały płomiennym żarem, gdy słuchała opowiadań o bohaterских czynach.

Wykształcona, jak rzadko która kobieta we Francji, pomagała wujowi swemu w jego pracach historycznych, grzebiąc z nim wspólnie w zapyłonych archiwach domu Kondé, pisząc za dyktandem wuja i tym sposobem przyswajając sobie całą historję tego świetnego ongi domu.

Mieszkańcy Chantilly kochali bardzo młodą księżniczkę, która pomogła wszystkim w miarę swej możności, w nadzwyczajnych zaś wypadkach zwracała się o pomoc do księcia, który dumnym był z tego postępowania bratanek, uważając ją za anioła opiekuńczego swego domu, i nigdy niczego jej nie odmawiał.

(C. d. n.)

Żal mi cię dworze, modrzewiowy stary.

Żal mi cię dworze modrzewiowy stary,
Zabytku świetnej przeszłości minionej,
Umilkły głośne wśród ścian twoich gwary,
I echa pieśni radośnie nuczonej.

Ostatnią cegłę dzisiaj ci zburzono,
Wyrwano stare, modrzewiowe ściany,
Nie czując żalu ślad twój zarzucono,
Choć brama w nich bólu ton twój rozetkany.

Biedna ty stara, ruino lat dawnych,
Coś przez pięć wieków na miejscu przetrwała.
Pamiętko dziejów, bohaterów sławnych,
Dzisiaj cię Wandala siła pokonała.

Na gruzach twoich budzą się dziś mary,
Wstają z mogiły dawne pokolenia.
Korowód wizyj mknie, sunie się w pary,
I nocą słychać żalu ich — westchnienia.

Drogi mój stary modrzewiowy dworze,
Co ręka kata twe ślady zniszczyła,
Dzisiaj nie przeszłości wskresić twej nie może,
Lecz siła wspomnień dla mnie znów ożyła.

Żegnaj mi stary rodzinny zakątek,
Gdzie światło dzienne raz pierwszy ujrzała,
Wieków odległych ślad twego początku,
Teraz cię przemoc ludzka przekonała.

Pradziadów mloch dworze modrzewiowy,
Arko pamiętek, lat dawno przeżytych,
Żala za tobą przemawiam dzisiaj słowy,
Ślady twe znaczą — wieńcem z łez uwitych

Lecz trudno przeczuć, że są na tej ziemi,
Ludzie bez serca Wandale bez duszy,
Co pogardzają pamiłkami świętymi,
I żadnych wspomnień siła ich nie wzruszy,

Żal mi więc ciebie, kolebko przeszłości,
Coś wieki całe burzom się oparła,
Żal chwilowych cierpień, żal chwil twej radości
Wspomnień potęgi, co z tobą zamarta.

Żal mi cię stara, ruino mi droga,
Po tobie jedna spuścizna została,
Zi kaplicy dworskiej — Krzyż Chrystusa — Boga,
Bo przed Nim ręka Wandala — zadrzała!!

Ignacja Piątkowska.

Obrońcy lasów i ogrodów.

Zabiegi sekcji rozpowszechniania sztucznych gniazd przy Tow. opieki nad drzewostanem w celu zaklimatyzowania szpaków w okolicy Łodzi uwieńczone zostały pomyślnym rezultatem.

Wypuszczone przed dwoma laty w lesie Rudy Pabjanickiej, już powróciły w znacznie większej liczbie — do swych gniazd, umieszczonych w tym celu przez sekcję w ogrodzie „Tivoli“ nad stawami pana Stefańskiego.

Nadmienić należy, że Towarzystwo opieki nad zwierzętami współdziałało pracy sekcji i za przykładem roku zeszłego zarząd Tow. nabył w sekcji kilkadziesiąt gniazd i takowe w tym że ogrodzie rozwieszono zostały.

Oprócz ogrodu „Tivoli“ szpaki zatrzymały się w rozwieszonych gniazdach i w innych działkach lasu Rudy Pabjanickiej, mianowicie: przy willach Juljusa Kindermana, Matwiejewa, Burno i w ogrodzie szkoły p. Jędrychowskiej.

Szpaki również osiedliły się w Chojnach w parku zakładu hydropatycznego w ogrodzie pp. Wende i Zarske.

Szpak należy do rzędu bardzo pożytecznych ptaków, w lasach, gajach i ogrodach, które zamiesz-

kuje krociami zjada gasienice drzewaa. W ogrodzie warzywnym setkami i tysiącami pochłania szlamki, w polu tępi pędraki, chrabaszce a na pastwisku niszczy owady, dokuczające bydłu.

Szpak siada nawet na grzbietach owcom, krowom i świniom, i wydłubują im robactwo.

Towarzystwo opieki nad drzewostanem zwraca się z prośbą do mieszkańców Rudy Pabjanickiej i okolicznych by otoczyli czułą opieką tak pożyteczne ptactwo, zabraniając chłopcom strzelać do ptaków z flowerów i nie pozwalając ptasznikom łapać ptaki w sidła, szkodliwą; takie jednostki w myśl § 375 ustawy rolniczej, należy wskazać sołtysowi, lub policji, domagając się pociągnięcia winnego do odpowiedzialności sądowej.

Nadmieniamy, że prawo zabrania łowienia ptaków śpiewających i owadożerczych, a za niszczenie gniazd, wyjmowania z nich piskląt i jajek, winni podlegają karze aresztu od 1 do 3 dni (art 467 ust rolniczej).

Sztuczne dziuple dla szpaków można nabywać po cenie kosztu w sekcji Tow. opieki nad drzewostanem Łódź, Chojny, ul. Rzgowska 94, lub w Rudzie u p. Głasa, dom własny przy pierwszym przystanku.

Z ruchu wydawniczego.

„Przewodnik bibliograficzny”.

Wyszedł z druku w zwiększonej objętości (za styczeń—luty) zeszyt miesięcznika krytyczno-informacyjnego p. t. „Przewodnik bibliograficzny” i zawiera następujące recenzje, sprawozdania i artykuły:

Wł. Reymont: „Rok 1794”, przez A. Grzymałę Siedleckiego; Szymon Askenszy: „Książę Józef Poniatowski” (przemówienie na obchodzie jubileuszowym), przez H. Mościckiego; Aleksander Brückner: „Dzieje języka polskiego”, przez P. Mączewskiego; Dr. B. Dybowski: „O Syberji i Kamczatce”, przez Włodzimierza Dzwonkowskiego; Alfred Konar: „Młodość panny Mani” przez Wł. Kłyszewskiego; Stanisław Kutrzeba: „Historja ustroju Polski w zarysie. Litwa”, przez Ignacego Baranowskiego; M. Paciorkiewicz: „Skarga i Bossuet”, przez Ign. Chrzanowskiego; Włodzimierz Perzyński: „Dzieje Józefa”, przez A. Grzymałę-Siedleckiego; Stanisław Przybyszewski: „Dzieci nędzy”, przez A. Grzymałę Siedleckiego; Kazimierz Tetmajer: „Na skalnem podhalu” przez Z. Dębickiego—A. P. Baracz: „Mapa Królestwa Polskiego”; Fr. Rawita Gawroński: „Sprawy i rzeczy ukraińskie”; Artur Gruszecki: „Pod Czerwonym Wierchem”; Edward Maliszewski: „Polacy i polskość na Litwie i Rusi”; Michał Rolle: „In illo tempore...”; dr. August Sokołowski: „Generał Ignacy Prądzyński”; Mieczysław Surzyński: „Nowa szkoła chorału gregoriańskiego”; Wendego „Biblioteka klasyków polskich”; Bronisława Włodkówna: „Proste dzieje”; Wł. Zapałowski: „Pamiętniki z roku 1863—1870”.

Na obfitą i urozmaiconą treść zeszytu złożyły się również: obszerna kronika z czasopiśmiennictwa i z literatury, interesująca rubryka „Ze świata książek” i t. d.

„Wieś Ilustrowana”.

Wyszedł z druku marcowy zeszyt „Wsi Ilustrowanej” i zawiera między innymi: ciekawy artykuł Wacława Grubińskiego p. t. „Szekspir po polsku”, wyborną nowelę Hajoty „Wyżebrała godzina”, pouczającą pracę

d-ra W. Rogowskiego o „Ptakach wędrownych” i artykuł o hodowli koni S. W. Wotowskiego p. t. „Remonty”.

Całość z trójbarwną reprodukcją obrazu prof. Ignacego Pieńkowskiego na okładce, przedstawia się okazale.

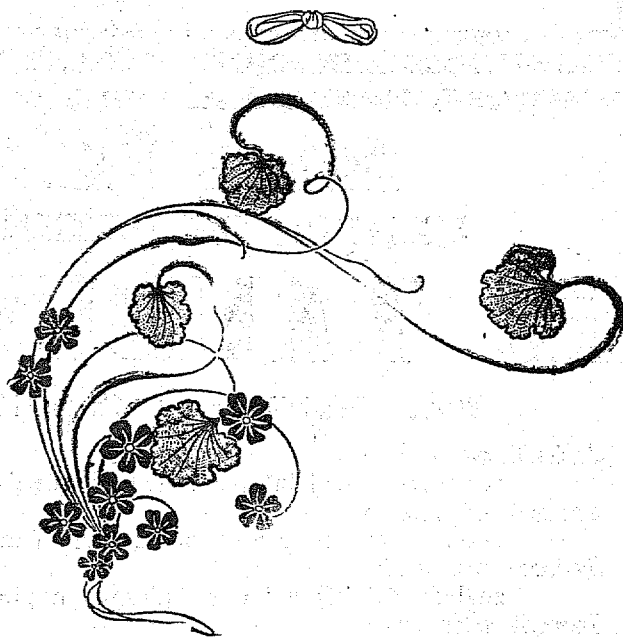
„Lotnik i automobilista”.

W ostatnim zeszycie ruchliwie prowadzonego miesięcznika „Lotnik i automobilista” pod tytułem „Anatomia samochodu osobowego o napędzie benzynowym” rozpoczął inż. A. G. Loewe druk dłuższej pracy, bardzo pożytecznej dla wszystkich osób, interesujących się przemysłem i ruchem samochodowym.

Poza tą treścią ostatni numer „Lotnika i Automobilisty” odznacza się doбором żywo skreślonych artykułów, jak: „Latające ryby” inż. I. K. Michalewskiego ze Lwowa, opis „Salonu lotniczego w Paryżu”, „Dawniejszy i obecny sport samochodowy we Francji” i t. p. Dział p. t. „Wiosłarz Polski” i „Wszechsport” mieszczą w sobie artykuły:

„Najnowszy sport wodny”, „Sport u ludów kulturalnych” i inne.

Numer uzupełniają umiejętnie wybrane wiadomości kronikarskie, całość zaś pod względem typograficznym przedstawia się wykwiatale.

Aforyzmy Miecz. Lip.

Gdzie są dwie kobiety razem, tam zawsze przyłączy się trzecia. Nazwisko tej trzeciej: Plotka.

*
*
*

Zalotne kobiety starają się mieć wielbicieli, skromne chcą być uwielbiane.

*
*
*

Są poeci, którzy jakby się urodzili w koszu redakcyjnym.

*
*
*

Moda jest wekslem akceptowanym przez wielbicieli, a protestowanym przez mężów.

*
*
*

Najlepszym tłem dla pięknej kobiety jest... dziesięć brzydkich kobiet.

Drukarnia Akcydensowa

J. GRODKA

Widzewska 106a.

PRZYJMUJE WSZELKIE ROBOTY W ZAKRES
:: DRUKARSTWA WCHODZĄCE, JAKO TO ::

TABELE, KWITARJUSZE, RA
CHUNKI, AFISZE, KLEPSYDRY,
PLAKATY, ZAPROSZENIA, BI
LETY WIZYTOWE, BLANKIETY.

:: :: :: i t. p. :: :: ::

DLA DUŻYCH NAKŁADÓW — maszyna rotacyjna.

Ceny umiarkowane.

Ceny umiarkowane.

Telefon № 1147.

KANTOR OGŁOSZEŃ

K. TAUBERA

Wilno, Dominikańska d. 12 m. 18.

Jeżeli chcecie

rozszerzyć swój interes i znaleźć kupujących,

Jeżeli chcecie

rozsprzedać towar prowincjonalnym handlarzom,

Jeżeli chcecie

znaleźć dzielnych i doświadczonych pracowników,

Jeżeli chcecie

znaleźć do swego interesu odpowiedniego współnika,

Jeżeli chcecie

sprzedać i kupić na dogodnych warunkach,

Jeżeli chcecie

wogóle zająć się jakimkolwiek interesem i DOPIĄC
REZULTATU to proszę ogłaszać o tem

:: **W GAZETACH** ::
PRZEZ KANTOR

K. TAUBERA

Wilno, Dominikańska d. 12 m. 18.

Telefon № 1147.

Pierwsza
- chrześcijańska lecznica -
chorób zębów i jamy ustnej.

Łódź, ulica Przejazd 8.

Najlepsze ZĘBY sztuczne i plombi
Porada od 25 k. od 10-7 wiecz.

2581-2-1

Okolo 100 wagonów

desek tegorocznego ciecia

zaraz do sprzedania

Stacja Ł A S K,

Leśniczy WIELOWIEJSKI.

Nie ma,
Nie było i
Nie będzie
tak radykalnego środka
jakim jest

„Jäger“

przeciwko

Łupieżowi

i wypadaniu włosów

Żądać we wszystkich aptekach,
składach aptecznych, perfume-
rjach i u fryzjerów.

Zimowy Rozkład pociągów.

od dnia 15/28 października.

(Czas petersburski różnica 37 min. wcześniej)

Kolej Fabryczno-Łódzka

Odchodzą z Łodzi: a) 12.15, b) 7.20
10.00, d) 12.50, e) 1.50, f) 3.45, g) 5.45 h) 6.43,
8.45.

Przychodzą do Łodzi: 4.37, 7.22
9.35, i) 10.40, 1.00, j) 4.36, 8.08, 9.55, k) 11.00.

Kolej Warszawsko-Kaliszka.

Odchodzą do Kalisza: o godz. 7.55
12.24, 4.39, 6.13, 3.12.

Odchodzą do Warszawy o godz. 11.01
12.34, 5.30, 2.31.

„AMALINA“

Pasta do włosów, wzma-
cnia je i chroni od pow-
tórzenia się łupieżu. Zale-
ca się do codziennego
użytku.

Cena 40 kop.

Żądać wszędzie.

Czytajcie „ŚMIECH“!